ԺԹ. ՏԱՐԻ 3649 (Ն. Տ.) 27 ԱՊՐԻԼ, 1896 15 ԱՊՐԻԼ, 1896 13 ԶԻԼԿԱՏԷ 1313 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ		130
» »	Վեցամսեայ	»	»	75
» »	Եռամսեայ	»	»	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք		56
» »	Վեցամսեայ	»		28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր ազդ.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի		2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ		50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

[illegible]
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche,

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԸ

Պոլսոյ եպիսկոպոսներուն ներէ ոչ երիցագոյնը, գէթ երեցներէն մէկը, յարգելի իր տարիքով ու Երուսաղէմի Աթոռին մատուցած ծառայութիւններովը։ Միաբան մը՝ բառին բուն նշանակութեամբ, հաւատարիմ իր ուխտին, անձնուէր իր վանքին, որուն մէջ կամ անկից հեռու, ո՛ւր ալ գտնուէր, իրեն նպատակակէտ ունէր միշտ Ս. Յակոբեանց օգուտը։

Տ. Սիմէոն Սրբազանի մահուամբ կ'անհետանայ մեր հին եկեղեցականներու գէմքերէն մէկն ալ, անշուք անշշուկ՝ աւելի գործօն քան խօսուն, ամփոփուած իր կոչումին ու իր պաշտօնին գծած սահմանին մէջ, զոր յոգնութիւններ ու ալեւոր հասակը չէին ընկճեր։ Աւելի քան վաթսուն տարեկան՝ իր գործին գլուխն էր դեռ, աշխատելով ու հսկելով մինչեւ այն վայրկեանն ուր իր մտաւորական ու ֆիզիքական ուժերն սկսան սպառելու։ 1895 ին, մասնակի կաթուած մը անկողին կը ձգէր զինքը, ուսկից չի կրցաւ բժշկուիլ, բայց հոն էր միշտ, Երուսաղէմատան մէջ, իր վանականի խուցին անկիւնը, ալեւոր հօր մը նուաղուն բայց գոհունակ նայուածքն ուղղելով երիտասարդ վարդապետին վրայ՝ որ իրեն օգնական կարգուած՝ կը շարունակէր ընդհատուած աշխատութիւնը, աշխատութիւն մը ծանր ու բազմաճիւղ։

Երուսաղէմի մէջ մանաւանդ, երբ հեռագիրն հաղորդեց ծերունազարդ արքեպիսկոպոսին մահը, կ'ենթադրենք թէ ի՛նչ տխուր տպաւորութիւն առաջ եկաւ ի յուշ այն իրր կէս դարու ծառայութեան զոր մատուցած էր հանգուցեալը իր վանականութեան։ Երիտասարդ միաբաններուն համար՝ այս գործունեայ կեանքը խթան մը ու քաջալեր մը պիտի ըլլայ արդիւնալից շրջան մը բոլորելու։

Սուգ կ'առնէ միաբանութիւնը, կուսակրօն եկեղեցականութեան սուգը որ չի՛ նմանիր ընտանեկան ու աշխարհական սուգին. աղօթք, պատարագ, օրհնութիւն՝ մայր տաճարին և միւս ուխտատեղեաց բուն մէջ. յետոյ, երիկունը, միաբանական սեղանին վրայ, գլխիկոր կը խօսակցին՝ պատմելով իրենց յիշողութեան մէջ այս կամ այն անցքը անոր կեանքին. ու Նորերը, անոնք որ անունով միայն կը ճանչնային հանգուցեալը, մտիկ ընելով ուշադիր։ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը մասնաւոր մեծարանք ու համարում ունէր Կ. Պոլսոյ իր փոխանորդին վրայ որուն հետ կենակցած ու գործակցած էր ատեն ատեն, եւ հեռուէն կամ մօտէն՝ անդադար գնահատած էր անոր հմտութիւնը, փորձառութիւնը ու կարողութիւնը «վանքապատկան» գործերու մատակարարութեան մասին։

Մենք, սովորաբար, այստեղ շատ քիչ ծանօթութիւն ունինք այդ գործերուն վրայ, ու Երուսաղէմ ըսելով կը հասկնանք վանքը, եկեղեցիները, թափօրները, նուիրական վայրերը, որոնք կը նկարագրուին պարբերաբար. բայց զանոնք իրենց աւանդական փայլին մէջ պահելու, պահպանելու, զարգացնելու համար թափուող յարատեւ ճիգեր, կալուածային կնճռոտ խնդիրներու կարգադրման բանակցութիւններ, մատակարարական և ուրիշ բազմապիսի հոգեր տեսակ մը մասնագիտութեան կը կարօտին զոր պէտք է գիտնալ միացունել հոգեւորական կոչումին հետ։ Եւ Տ. Սիմէոն Սրբազան գերազանցապէս իւրացուցած էր այդ մասնագիտութիւնը, իր երեսուն երկու տարուան պաշտօնավարութեան միջոցին՝ իբրեւ պատրիարքական փոխանորդ Երուսաղէմի։ Այդ վարչական հմտութիւնն էր գլխաւոր ու թերեւս միակ յատկանիշն այդ հոգեւորականին որ «գրոց աշակերտ» չէր ո՛չ ալ պերճաբան քարոզիչ։ Հանդէսներու մէջ, ժողովներու մէջ քիչ կը խօսէր կամ գրեթէ բնաւ։ Անխօսուն օրինապահութիւնով մը կը վարէր իրեն յանձնուած ոչ և է պաշտօն, —որոնց բարձրագոյններն եղած են Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական տեղապահութիւնը եւ Կրօնական Ժողովի ատենապետութիւն, —առանց վայրկեան մը մոռնալու իր փոխանորդարանին գործերը. ու շրջանն աւարտելէն ետք՝ նորէն ինքզինքն ամբողջովին կը նուիրէր Երուսաղէմատան ուսկից չէր բաժնուած։

Ս. Յակոբեան միաբանութիւնը կը կորսնցունէ յանձին Տ. Սիմէոն արքեպիսկոպոսին բազմարդիւն անդամ մը որուն մահը մեծ պակաս մը կը թողու այդ հոյակապ վանքին վարիչներուն համար։ Տ.

ՀԵՌՈՒԷ ՀԵՌՈՒՆ

Ա.

ԼԱՏԻՆԵՐԷՆԸ

1889 ի յիշատակ մը։ Տասնըմէկ հոգի էին այն տարուան Sophomore ները, հեռաւոր տեղերէ եկած, կուրծք մաշցնել գրասեղաններու վրայ։ Շատերը մանկութենէ ի վեր հոն՝ Եփրատ Գոլէճի բարձունքը, վայրկեաններ համրած էին՝ հին ծխանը յիշելով։ Ոմանք տակաւին ազատութեան ընդդէմ, որ իրիկունը շատ անգամ կուգար վրդովել իրենց անուշ, միամիտ երազները։ Աղուոր կարգ մը կը կազմէին, պեխերը դեռածիլ, սիրուն պատանիներ։ Ա՛լ, միացած երկու տարին։ Յիմար-իմաստուն — այս բառերով մկրտած էինք զիրենք, և անոնք, որ առիթ ունեցած են նոյն կեանքէն անցնիլ՝ պիտի զգան ինծի հետ, ինչ որ կ'այրէ հիմայ ճակատս։

—Տղաք, չի կարդանք։

—Շա՛տ աղէկ։ Արդէն ի՞նչ օգուտ ունի լատիներէնը։ Վիրգիլ, Կիկերոն, թարգմանէ՛, գոց ըրէ՛ ու վաղը... մոռցիր։ Չի կարդանք։

Որոշումը տրուած էր, և օր մը տեսանք թէ ալ դասի չեն ելլեր։ Զը՛նկ, Զանգակ։ Մէկ՝ երկուք։ Տեղէն շարժող չի կայ։ Բրոֆեսօրը կը կարմրի, կը դեղնի, կը դողայ։ Յանկարծ կը թողու կը մեկնի սրահէն։

Քովերնին եմ կամացուկ մը։ «Սիրուն, պիտի վռնտեն մեզի» կ'ըսէ Դաւիթ, հաստ և քիչ մը վախկոտ տղայ մը։ «Մի՛ վախնար» կ'ըսէ Սիրուն։ Քովէն՝ բարակ Ասորի մը «չենք վռնտուիր» կը մրմռայ իրար զարնուող ակռաներու մէջէն, փիլիսոփայօրէն։ Հինգ վայրկեանէն դուռը կը բացուի անձայն և հրացայտ աչքերով, զողդոզուն, ծերունի նախագահը ներս կը մտնէ, ետին՝ շուքի պէս՝ բռօֆէսօրը, դէմքը կախ։

«Տղաք, զանգակին ձայնին եթէ չի թողուք ձեր յամառութիւնը՝ դպրոցէն պիտի վռնտուիք» կը գոռայ նախագահը։ Լռ՛ու։ Զանգակը կը զարնուի։ Շարժող չկայ։ Երկրորդ անգամ։ Ու զսպանակի մը շարժումին պէս, հանդարտ վեհութեամբ մը կը կանգնի կարգը, մեղմօրէն կը յառաջանայ դէպի դուռը, ու դուրս, դըպրոցէն դուրս կ'ելլէ։ Աչքերնիս արտասուաթոր՝ հետեւեցանք իրենց։ Ա՛լ դպրոց չեկան մէկ մ'ալ, իրենց տեղը պարապ մնաց մինչեւ որ երկու տարի ետքը նորեր անցան հոն։ Միւս տարին Լատիներէնը կամաւոր դաս եղաւ։

Ցրուեցան տասնըմէկն ալ։ Ալ մէկտեղ պիտի չիգան անոնք ու եթէ իրարու հանդիպին ալ Սիրունը պակաս պիտի ըլլայ իրենց մէջ, ան հանգիստ հողակոյտին ներքեւ ուր ա՛լ մարդ չարթըննար։

Բ.

ՍԵՊԱԳԻՐԸ

Մանկական անմեղ աչքերով, Եփրատի եզերքը, գիշեր մը՝ առաջին անգամ փայլակի լոյսով նշմարեցի՝ լայն ճակտի մը պէս պարապին դէմ ցցուած հսկայ ժայռը որուն վրայէն անհամար դարեր կնճռաթափած, անցած են։ Տեղին ամայութիւնը, գետին խորունկ և տխուր թաւալումը անհուն սարսափ մը կուտան, գիշերը մանաւանդ՝ երբ հեռաւոր գիւղակի մը կապոյտ ծուխերը ամպերուն հետ խառն կուգան քսուիլ գագաթնիքի այդ վիթխարի գանկին։

Երազի պէս մարդկութիւնը անցած է անոր առջեւէն, ու հոն կանգնած է 70ի դիւցազունը Մոլթքէն, իր սիրական Օհաննէս աղբարին հետ, օր մը ամբողջ խոկացած գրերուն վրայ։ Քառասուն տող ամբողջը, գրերէն ոմանք աւրուած։

Վագոններուն երթեւեկին՝ ալ վարժուեցայ անոր։ Խորհեցայ անոր վրայ իբր այլաբանական մանրանկարը կեանքի առեղծուածին։ Սակայն ի վերջոյ լսեցի թէ կարդացեր են զայն։

Գ.

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ

Զատկէն երկու օր առաջ։ Թաղականի մը խանութը նստած ենք քանի մը հոգի, խօսքերնիս անկէ անկէ։ Դուրսը տարօրինակ աղմուկ մը։

«Մենք պիտի պտտցունենք։ — «Չէ՛, մենք»։ Չորս չորս հոգի, չալվարով կըտրիճներ, պզտիկ կուռի պէս բան մը կը դարձունէին։ Խնդիրը Թաղումը Թափօրին հետ շրջեցունելու վրայ է։ Վերջապէս ներս կը մտնեն։ Երկու կողմն ալ զոհողութեան պատրաստ։ «Երկու մեճիտ կուտանք»։— «Մենք՝ երեք»։— «Մենք չորս»։ Վերջինները կ'առնեն Թաղ. Խորհուրդին հաւանութիւնը, չորս մեճիտը տալէն վերջ։ Իրիկունը չորսն ալ սպիտակներ հագած, և կէս ժամու չափ Թաղումին պզտիկ տնակը, 200 օխայի բեռ մը, կրեցին անշշուկ։ Դարձան թափօրին հետ, տեսայ որ քրտնած էին, շունչերնին հատած, բայց անկեղծ և ամչկոտ հպարտութեամբ մը գոհունակ։

Նախանձեցայ իրենց, այնչափ երջանիկ էին։

Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

Պանտրմա

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԵՐԵՔ ՆՈՐԱԾԻՆՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ

Հաճեցէք ընդունիլ երեք նորածիններու ի նպաստ չնչին նուէրս (*) և վայրկեան մը նախ ունկնդրել այն տպաւորութիւններուն՝ զորս կրած եմ մերայնոց ունեցած կարեկցութեան մասին, հանդէպ թշուառութեան։ Կ'ըսուի թէ հայը միշտ պատրաստ է ձեռք կարկառել ամեն կարգի դժբաղդներու, կրելով անհուն զոհողութիւններ, ձեռնարկելով ամենադժուարին միջոցներու, հասնելու համար աղքատաց օգնութեան։ Արդարեւ, բոլորովին ուրանալ զայդ՝ գրեթէ անգիտակից ըլլալ է կարեկցական պարբերական արտայայտութեանց. բայց եթէ ուզենք խղճի կատարեալ հանդարտութիւն վայելել, ներելի չէ՞ քննել անգամ մը թէ, իրօք դժբաղդութիւններէ զերծ մնացած ամեն հայ, իր նիւթական կամ բարոյական կարողութեան չափով մասնակցած է՞ այդ ողորմածութեանց. թէ քանի՞ հայ խղճի կատարեալ գոհունակութեամբ կրնայ պարծիլ այսօր թէ ինքն ալ իր կողմանէ ամեն կարելիութիւն չէ գլացած իւրովսանն ընկերանալու հանրային կարեկցութեան. կարելիութիւն ըսինք, և միթէ այդ չէ՞ մեր փնտռածը, որով միայն կարող ենք աղքատութիւնը անսպառ կարեկցութիւնն ալ առանց անկարելիին դիմելու, կարելիութեան սահմանին մէջ իսկ կարող ենք գտնել միշտ, եթէ սակայն չը պակսի մեզ քիչ մը բարեկամեցողութիւն։

Ազնիւ ընթերցողները թող ներեն եթէ երկրորդ անգամ կը ներկայացնեմ իրենց Արեւելքի մէջ երեք նորածիններուն նուիրուած վերջին գրութեան սա ուշագրաւ տողերը, «Եւ հիմակ, ապրուստի միջոցներէն սպառած, չունենալով տան վարձքի ամսական մէկ ոսկին, դառնութեամբ կը մտածեն թէ վաղը պիտի հարկադրուին փողո՞ցը մնալ կամ նորէն իյնալ գարշելի խուցի մը մէջ ուր պզտիկները խամրին ֆիզիքապէս։ Մայրը երեք զաւակներուն միանգամայն կաթ տալու պարտաւոր՝ անսնունդ չառներ և այլն»։ Հոս չէ՞ որ մարդ ակամայ կ'ունենայ այն տխուր և թերեւս ոմանց համար անհեթեթ մտածումը թէ շատ անգամ վաղանցիկ կարեկցութիւն մը աւելի վտանգաւոր դառնալու հանգամանք ունի քան թէ օգտակար. քանի որ այդ դժբաղդ ընտանիքը չէ ունեցած ցարդ մշտատեւ բարերարներ, իրաւունք չունի՞նք համակուելու այն վախով թէ ուշ կամ կանուխ բոլորովին լքուելու դատապարտուած է, և այն ատեն կեանքը շատ աւելի դառն չը՞ պիտի երեւնայ իրեն քան առաջ, աղօտ գաղափար մը կազմելէ վերջ առողջ օդ և լաւ սնունդ վայելող աշխարհի մը գոյութեան վրայ. ո՞վ կրնայ ուրանալ թէ մեր հարուստներուն մէջ բաւական թուով ունինք այնպիսիներ, որոնք միայնակ կարող են ստանձնել շատ դիւրութեամբ այսպիսի դժբաղդներ ապրեցնելու ամբողջ հոգը։

Բացառութիւններու չը մոռնալով միշտ երախտագիտութիւն եւ յարգանք, կը մտածենք թէ արդեօք քանի քանինե՛ր զարնան այս գեղածիծաղ օրերուն մէջ իրենց գլխաւոր զբաղում ունին ամառնային վայելքներու ծրագիրներ պատրաստել, քանի՛ քանի փափկասուն տիկիններ որոնք եթէ ձեռք ձեռքի տալու ամենաթեթեւ յօժարութիւնն իսկ ունենային, մարդասիրական հրաշքներ գործելու կարող պիտի ըլլային։

Եւ սակայն կը սիրենք յուսալ թէ ամեն անոնք որոց համար դժուար չէ աչքի առաջ ունենալ այդ անմեղ մանուկներու ճիչերը եւ աղերսարկու նայուածքը, փութանակի պիտի հասնին օգնութեան, որով այդ խղճալի ծնողաց դառն յուսահատութեան պիտի յաջորդէ սրտագին օրհնութիւնք, եւ երեք անգիտակներու գոհունակ երեւոյթը, որուն գաղափարը միայն անխառն հրճուանք պիտի պատճառէ գթասիրաց։

* * *

Ծ. Խ. 83 ղրշ. որուն ցուցակը հրատարակուեցաւ շաբաթ օրուան ազգ. լուրերուն մէջ եւ որ յանձնուած է արդէն իր տեղը։

ՄԱՆԿԱՍՊԱՆ ԿԻՆԸ

(Շար. եւ վերջ)

Օր. Մարմոն պատմեր է լալով ողբալով թէ ինք իր դասակարգի աղջիկներուն պէս վարուած էր միայն. թէ գիրկը տղայով մը գործ գտնելը դժուար է. թէ ստնտուին ամսականները դիւրին չէ վճարել և եթէ, դժբախտութեամբ, նորէն մայր ըլլար, պիտի ստիպուէր վերստին ձեռքէ հանել իր զաւակը։ Այս խեղճ աղջկան ըսածը չափազանցութիւն չէր։

Ուրեմն—և գործին սոսկալի կողմը այս է—Անգլիոյ մէջ արհեստ մը կայ դժբախտ կամ ամօթալից պայմաններու մէջ ծնող մանուկներու ջնջման համար, արհեստ մը որուն գործառնութիւնները աւելի դիւրացած են լրագիրներու մէջ հրատարակուած ծանուցումներով։ Լոնտոնի մէջ կը վխտան տղայ պահող կիներ՝, որոնք ամբողջ օրը տուներնին կը նստին անգործ, օրը երկու երեք շիլին շահելով, տղայ գլուխ միջին գինը վաթսուն սանդիմ։ Որովհետեւ հազուադէպ չէ որ այս կերպով պահուած տասներկու տասնըհինգ տղաք հաւաքուած ըլլան քանի մը քառակուսի ոտք մեծութեամբ խցիկի մը մէջ, անոնք շուտով բոյն կը դառնան ապականութեան, և մահը սոսկալի կերպով կը ծարակի անոնց մէջ։ Տիկին Տայըր այս գործով սկսած էր, բայց շահը գոհացուցիչ չէր երեւնար իրեն եւ երկար ատենէ ի վեր որոշած էր այդ բեռը նետել վրայէն։

Իր յաճախորդուհիներուն հետ ճշմարիտ պայմանագիրներ կը կնքէր, որոնց օրինակը գտնուեր է իր տունէն։

«Ստորագրեալս կը հաւանիմ զաւակս յանձնել տիկին Տայըրի որ այսուհետեւ ինք պի՛տի պահէ ու դաստիարակէ զայն։ Ոեւիցէ պատրուակով չպիտի կրնամ լուր առնել անոր վրայ, ոչ ալ ետ պահանջել։ Այսուհետեւ տիկին Տայըր է անոր տէրը և ինք է պատասխանատուն։»

Այս պայմանագիրներէն ութը հատ գտնուեր են իր քով։ Բայց ասիկա բնաւ չապացուցաներ թէ միայն ութը տղայ գընած և անհետացուցած ըլլայ։ Անուշադրութեամբ քովը պահեր է այս պայմանագիրները։ Արդեօք քանինե՛ր փճացուցած է։ Կ'երեւայ թէ իր այս չարագործութիւններուն մէջ իրեն օգնական ունի իր փեսան որ նոյնպէս ձերբակալուած է. անունն է Ձօրճ Բալմըր։

Մինչեւ հիմա այս ահաւոր կնոջ վրայ առնուած տեղեկութիւնները սոսկալի են։

Տասնըվեց տարիէ ի վեր մանկատածութեան արհեստը ի գործ կը դնէր, այսինքն էրկանը իրմէ բաժնուելէն ի վեր։ Այս էրիկը որ դեռ ողջ է, պատուական մարդ է, անբասիր ուղղամտութեամբ, և կնոջմէն բաժնուելուն պատճառն է անոր բուռն ու վրէժխնդիր բնաւորութիւնը։ Մինակ մնալով բայց ունենալով փոքր եկամուտ մը որով կրնար ապրիլ առանց շատ աշխատելու, տիկին Տայըր սկսաւ տղաքներ ընդունիլ թոշակով. և այնքան գէշ վարուեցաւ որ Լոնկ Աշթընի ծխանադատ ատեանը վեցամսեայ տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց զայն, տասներեք ամսուան փոքր աղջկան մը վրայ անգթութիւններ գործած ըլլալուն։ Յետոյ գնաց բնակեցաւ ի Հօրֆայլտ, Իսթվիլ և Բրիսթոլի մօտ ուրիշ վայրեր։ Ամեն տեղ փոքրաթի տղաք «կորդեգրեր», 200էն 500 ֆրանքի վճարումներով։ Ամեն անգամ որ քաղաք փոխէր՝ անունն ալ կը փոխէր, այնպէս որ մերթ ընդ մերթ դատական քննութիւնը կը կորսնցունէ անոր հետքը և իր կեանքին շատ տարիները դեռ բոլորովին անծանօթ են։ Սակայն վերստին կը գտնեն զինք Քարտիֆի մէջ, ուր միամեայ բանտարկութեան վճիռ մը արձակուած էր իր դէմ՝ գիշերանց երկամեայ տղայ մը հանրային պարտէզի մը մէջ ձգած ըլլալուն։ Պատիժը կրելէն յետոյ նորէն անյայտ կըլլայ մօտ տասնըութը ամիս։ Ու մէկ մ'ալ Ռիտինկի մէջ կը գտնուի քանի մը շաբաթ առաջ, երբ տղու անհետացումները կը բազմանան Լոնտոնի մէջ ու շրջականները։

Իր փեսին հետ կը բնակէր փոքր տուն մը։ Իրենց միակ սեղանակիցն էր իննամեայ տղայ մը Վիլլի Թորնթըն անուն, զոր տիկին Տայըր կը նայէր։ Այս խեղճ պզտիկը ոչ հայրը ճանչցած է ոչ մայրը։ Այդ տանը դրան վերեւ, Տայըր նկարել տուած էր Քրիստոսի մէկ պատկերը, Աւետարանի սա խօսքին հետ. «Թո՛ղ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս»։

Դատական քննութեամբ յայտնուած է որ այս սոսկալի հրէշը քսանէ աւելի մանկիկներ անհետացուցած է։ Այս տղոց տարիքն էր երկու ամսուընէ մինչեւ երկու տարի։

Մանկասպան կինը իր բանտին մէջ գիշերանց անձնասպանութիւն փորձեր է իր կոշիկին կապիչովը, բայց բանտապահները ժամանակին վրայ հասնելով ազատեր են։

Այս եղեռնական հետաքրքրաշարժ գործին պարագաները հետզհետէ պիտի հաղորդենք։

=)(47)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՓՈՆՍ ՏՕՏԷ

ԾԷՔ

Այս տարտամ բառով կը մկրտէր ընդմիջական սրտնեղութիւն մը որ չէր արգիլեր զինք օրը քանի մը անգամ երթալ հացարկղը, կակուղ հացի լայն կեղեւներ կտրել, զորս լաւ մը կը ծեփէր պանիրով և զորս կը խածնէր խոշոր պատառներով։ Ասկէ զատ, հիւանդի մը ամեն ձեւերը ունէր. մեղկ երեւոյթ, սրտնեղ բնաւորութիւն, անվերջ պահանջումներ։

Բարեխիղճ Շառլօթ կը մեղքնար զայն, կը խնամէր, կը գուրգուրար վրան։ Գթութեան ան բոյրը որ կայ ամեն կնոջ ներսիդին՝ անոր վրայ կը երկնապատկուէր տխմար զգայնականութեամբ մը, որ իր բանաստեղծը աւելի սիրելի կ'ընծայէր իրեն՝ զայն շատ հիւանդ կարծելէն ի վեր։ Եւ ի՛նչ գիտէր զանիկա զբօսցնելու, զանիկա ամոքելու համար։ Բուրդէ ծածկոյթ մը կը դնէր ոտքերուն տակ՝ պնակներուն ու արծաթեղէններուն բախումը անհետացնելու համար, բարձիկներու դիզութիւն մը որով կը լեցնէր Հանրի Բ.ի աթոռին աջ թիկնակը. յետոյ փոքր խնամքները, ֆանելան, դեղաջուրերը, բոլոր այն գաղջութիւնը ուր բարեացակամ հիւանդները կը քնացնեն իրենց կորովը, կը տկարացնեն մինչեւ իսկ իրենց ձայնին հնչիւնը։ Իրաւ է թէ խեղճ կինը, այն ոստոստուն զուարթութեամբ որով երբեմն կը լցուէր, մէկէնիմէկ կ'ոչնչացնէր իր հիւանդապահի բոլոր առաքինութիւնները, կը վերագտնէր իր յորդառատ խօսուածքը, իր հրապուրիչ շարժումները, և այն ատեն միայն կանգ կառնէր, քիչ մը շփոթած, երբ բանաստեղծը՝ սրտնեղ՝ կ'ըսէր իրեն վշտագին շեշտով մը. «Լռէ՛... կը յոգնեցընես զիս»։

Տ'Արժանթօնի այս հիւանդութիւնը տան մէջ կը բերէր յարատեւ այցելու մը, տոքթօր Ռիվալ, որուն ճամբան կը պատէին ամեն փողոցի անկիւն, վասնզի իր յաճախորդները ցրուած, տարածուած աւելի քան տասը մղոն տեղ՝ ամեն վայրկեան կը գրաւէին զինքը։ Ներս կը մտնէր իր բարեքին դէմքովը խաղաղարար ու զուարթ, ճերմակ մետաքսէ գեղմը գանգրուած՝ որ իբրեւ մօղ կը ծառայէր իրեն, երկար ռըտէնկօթին գրպանները ուռած հին գիրքերով զորս միշտ կը կարդար ճամբան, կառքին մէջ կամ հետիոտն։ Շառլօթ զգոյշ երեւոյթ մը կառնէր՝ նրբանցքին մէջ անոր մօտենալով։

—Ա՛հ, տոքթօր, շուտ եկէք։ Եթէ գիտնայիք ի՛նչ վիճակի մէջ է մեր խե՛ղճ բանաստեղծը.

—Բէ՛հ, ձգեցէք, զբօսանքի միայն պէտք ունի։

Արդարեւ, տ'Արժանթօն, որ բժիշկը կ'ընդունէր տկարացած ու լալկան ձայնով, այնքան երջանիկ էր նոր դէմքի մը դիմաց գտնուելուն, իր կենցաղին միօրինակութեանը մէջ այլազան տարր մը ընդունելուն, որ կը մոռնար իր հիւանդութիւնը, քաղաքականութեան, գրականութեան վրայ կը խօսէր։ Բարի տոքթօրը կը շլացնէր բարիզեան կեանքի պատմութիւններով, նշանաւոր անձնաւորութիւններով զորս կը ճանչնամ կ'ըսէր, որոնց անողորմ բառ մը ըսած էր։ Տոքթօրը, յոյժ միամիտ, յոյժ անկեղծ, բնաւ պատճառ չունէր տարակուսելու այդ ցուրտ խօսուածքին վրայ որ, իր սնամիտ արտակարգութեանց մէջ իսկ, կը թուէր չափել կշռել իր բոլոր ֆրազները. և յետոյ ծերունի Ռիվալ դիտողութիւն ընող չէր։

Հաճոյք կը զգար տան մէջ, բանաստեղծը խելացի, ինքնատիպ կը գտնէր, կինը՝ գեղեցիկ, տղան՝ փափուկ, և ինչպէս պիտի ընէր աւելի նրբաքնին միտք մը, չէր զգար թէ ինչ դիպուածական կապերով այդ էակներ միացած էին իրարու, ինչ անյօդ ու կծող գնդասեղներով յաջողած էին ընտանիք մը կազմել։

Քանի քանի անգամներ, կէսօրին ատենները, իր ձիուն սանձը վանդակորմին օղակին անցուցած, մարդուկը կը մնար բարիզցիներուն տունը՝ կաթիլ կաթիլ խմելով բոնչը զոր Շառլօթ անձամբ կը պատրաստէր, և պատմելով իր Հնդկաստանի ուղեւորութիւնները Պոնտիշէրի չոգենաւով։ Ծէք հոն կը մնար, անկիւն մը, ուշադիր, լռիկ, հմայուած արկածներու այն ցանկութեամբ զոր ամեն տղաք ունին և զոր, աւա՜ղ, կեանքը կուգայ ցնդեցնել իր միօրինակ հարթութեամբ և հորիզոններու իր աստիճանական կծկումներովը։

—Ծէ՛ք, կ'ըսէր տ'Արժանթօն բրտօրէն, դուռը ցուցընելով անոր։

Բայց տոքթօրը կը միջամտէր։

—Ձգեցէք կենայ։ Շուրջը պզտիկներ ունենալը այնքան զուարճալի է։ Զարմանալի հմտութիւն մը ունին այս չարաճճիները։ Ես ապահով եմ թէ ձեր՝ միմիայն գլուխս տեսնելով՝ գուշակեց թէ յիմարաբար կը սիրեմ տղաքը և թէ մեծ հայր մըն եմ ես։

Այն ատեն կը խօսէր իր Սեսիլ թոռանը վրայ որ Ծէքէն երկու տարու պզտիկ էր. և երբ Սեսիլի կատարելութեանց գլուխը բռնէր, աւելի երկայնաբան էր քան իր ուղեւորութիւնները պատմած ատեն։

—Ինչո՞ւ հոս չէք բերեր, տոքթօր, կ'ըսէր Շառլօթ։ Երկուքն ալ աղուոր մը կը զուարճանային։

—Օ՛հ, ոչ, տիկին։ Մեծ մայրը չուզեր։ Մէկուն չի յանձներ իր թոռնուհին, և ինքն ալ տեղ մը չերթար մեր դժբախտութենէն ի վեր։

Այս դժբախտութիւնը, զոր ծերուկ տոքթօրը կը յիշէր միշտ, իր աղջկան ու իր փեսին կորուստն էր, որոնք երկուքն ալ մեռած էին իրենց ամուսնութեան տարին իսկ, Սեսիլի ծնունդէն ժամանակ մը ետքը։ Գաղտնիք մը կը շրջապատէր այս կրկնակ աղէտը։ Տ'Արժանթօններուն հետ, տոքթօրին խոստովանութիւնը միշտ կը սահմանափակուէր սա բառերով. «Մեր դժբախտութենէն ի վեր...» և մայր Արշանպօլ, որ տեղեակ էր պատմութեան, շատ անորոշ խօսքեր կ'ընէր.

—Ա՛հ, արդարեւ, այո, այս մարդիկ շատ տառապած են...

Բան մը յայտնի չէր ըլլար, տեսնուելով բժիշկին ազնուութիւնն ու զուարթութիւնը երբ Օլնէյ կուգար։ Շառլօթի բոնչը թերեւս քիչ մը մաս ունէր այս բանին մէջ, թէեւ, կծու բոնչ մը, զոր տիկին Ռիվալ, եթէ տեսնէր զայն, պիտի փութար մեղմացնել շատ ջուր խառնելով։ Ինչ և է, մարդուկը չէր ձանձրանար բարիզցիներուն տունը, քանիցս ոտքի կ'ելլար ըսելով. «Ու, Թիժըրի, Մարսան կ'երթամ...» և կը շարունակէր սկսուած խօսակցութիւնը մինչեւ որ իր ձիուն տրոփիւնները, որուն համբերութիւնը կը հատնէր դրան առջեւ, շուտով կը փախցնէին զինք, մնաք բարով մը նետելով բանաստեղծին, և Շառլօթին՝ որ իր հիւանդովը մտազբաղ էր, միեւնոյն պատուէրը. «Զբօսցուցէք զինքը։»

Զբօսանք։

Ա՛լ ինչ ընելիքը չէր գիտեր, անոր զբօսանք հայթայթելու համար։ Ժամեր կանցունէին ճաշեր պատրաստելով, կամ անտառ կերթային բաց կիսակառքով նախաճաշիկնին հետ առած, թիթեռնիկներու ցանց մը, թերթերու կամ գիրքերու տրցակներ։ Բանաստեղծը կը ձանձրանար։

Մակոյկ մը գնեց. բայց ասիկա աւելի գէշ եղաւ, առանձին տեսակցութիւնը Սէնի մէջտեղ անխուսափելի, բացարձակ ըլլալով, այսու իսկ անհանդուրժելի երկու էակներուն, որոնք բառ մը չէին փոխանակեր, իրենց կարթերը կը ձգէին զբաղելու համար և ձկնորսութեան պարտաւորիչ լռութեան մէջ, պատրուակ մը, արդարացում մը գտնելու համար իրենց յաւիտենական անխօսութեան։ Շատ չքշեց՝ մակոյկը խորսխուած մնաց գետափի կնիւններուն մէջ, ջուրով ու թափած տերեւներով լեցուն։

Յետոյ եկան ամենէն տարօրինակ քմայքները, նորոգութիւններ պատին՝ աշտարակիկին վրայ, շինութիւնը արտաքին սանդուխի մը և իտալեան պատշգամի մը զոր բանաստեղծը միշտ երազած էր, շարք մը ցած մայթեր վանդակէններով ծածկըւած, կոյս որթատունկերով պսակուած։ Բայց և այնպէս նորէն ձանձրացաւ, հակառակ իր պատշգամին։

Օր մը երբ նուագայարդար մը բերած էր՝ իր երգեհոնը նորոգելու համար որուն վրայ քանի մը բալքաներ կը զարնէր, այս մարդը, անհեթեթ հնարիչ մը, առաջարկեց իրեն տանիքին վրայ եոլեան տաւիղ մը հաստատել, մեծ տաւիղ մը առանց խուփի, հինգ ոտք բարձրութեամբ, ուր անհաւասար երկայնութեամբ լարուած թելերը պիտի թրթռային հովէն՝ գեղադաշնակ ու հեծեծագին խաղերով։

(Շար—Նակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ 15/27 ԱՊՐԻԼ, 1896

Քաղաքական կացութիւն

ԱՆԿՈՒՄ ՊՈՒՐԺՈՒԱՅԻ ԴԱՀԼԻՃԻՆ

ՅՈՒԶԵԱԼ ՆԻՍՏ ԾԵՐԱԿՈՅՏԻ

Անցեալ Գշ., «Լիւքսեմպուրկի պալատն», ուր կը գումարուի Ծերակոյտը, շատ յուզեալ երեւոյթ մը կը ներկայացնէր։ Ունկնդրաց յատուկ բեմերն այնքան լի էին որ նստելու տեղ չկար։ Աւելի քան 200 երեսփոխանք եկած էին դիտելու Ծերակոյտին պայքարն ընդդէմ Պուրժուա և Ընկ.ոց։ Պ. Պուրժուա Փարիզ գտնուող բոլոր պաշտօնակիցներուն հետ ներկայ էր նստին, փոխօրէն ճակատ տալու պատրաստ։ Նախարարութեան կուսակիցք՝ թէեւ կարիճ դէմք մը կը ցուցնէին՝ անհանգիստ էին պայքարին ելքին նկատմամբ։

Պ. Տըմօլ բեմ ելաւ, և արտօնութիւն խնդրեց կարդալու առաջարկ մը զոր ինք ստորագրած է՝ ուրիշ երկու երեսփոխաններու հետ։

Պ. Պէռանժէ.— Ներքին կանոնագրին հակառակ է։

Ձայներ.—Օրակարգին կը վերաբերի։

Պ. Լօտպէ, ատենապետ.— Ծերակոյտի անդամք խօսելու ունին իրենց դիտողութիւններն ընելու Օրակարգին որոշման վրայ։

Պ. Տըմօլ.— Ծերակոյտն երկիցս իւր վստահութիւնը զլացաւ այս նախարարութեան, և ստուար մեծամասնութեամբ։

Պ. Բօլէ.—Բայց դուք ճա՞ռ խօսելու համար ոտք ելեր էք։

Պ. Պէնֆօռ.— Սահմանադրութեան հակառակ է այդ ըրածնիդ։

Պ. Տըմօլ.— Այնու հանդերձ, այս նախարարութիւն կը յամառի կը մնայ իշխանութեան վրայ։ Վրան չառնուր քուէներն և եղածներն։ Ուրեմն, Սահմանադրութեան հակառակ կը շարժի։ Այսօր ալ եկեր է խնդրել մեզմէ որ... ի՞նչ, վստահութեան ցոյց մ'ընենք իրեն՝ քուէարկելով Մատակասքարի վերաբերեալ վարկերը։ Միթէ քրինէս անգամ՝ չանցնիր մերժել այնպիսի գումարներ որք յատկացեալ են իւր ամենէն հեռաւոր սեփականութեանց մէջ Ֆրանսայի պատիւն ու դրօշը պաշտպանող զօրքերուն։

Պ. Բէրթլօ.— Անանկ է ուտելիք տուէք անոնց, փոխանակ խնդրուած գումարները զլանալու։

Պ. Տըմօլ.— Ծերակոյտն այս զօրքերը կ'ողջունէ այսօր եւ իբրեւ ամենէն սիրելի զաւակունքն հայրենեաց։ (Աջակողմէ ծափահարութիւններ։) Մեք չենք մերժեր այս վարկեր։ Պատրաստ ենք զանոնք քուէարկելու։ Բայց այս նախարարութեան չենք կրնար և չենք ուզեր յանձնել այս գումարներ։ (Երկարատեւ ծափահարութիւններ։) Այս պատճառաւ ահա կուգանք առաջարկել որ ժողովս այս մասին ամեն որոշում յետաձգէ մինչեւ որ մեր առջեւ ունենանք սահմանադրական դահլիճ մը որ Խորհրդարանի երկուց ժողովոց միանգամայն վստահութիւնը գրաւած ըլլայ։ (Աջակողմ ծափեր։)

Պ. Պուրժուա (կլքոտ ձեւով մը խօսելով.)—Բեմ կ'ելնեմ երկու բառ ըսելու համար, նախ բողոք մ'ընելու, և ապա պարագայ մը հաստատելու համար։ Նախ, կը բողոքեմ Պ. Տըմօլի այն դիտողութեան դէմ թէ մեր նախարարութեան գոյութիւնը բռնաբարում մ'է Սահմանադրութեան։ (Ծափ. Ձախակողմէն.—Աղմուկ Աջակողմէն։) Սահմանադրութիւնը մեկնելու գործը միայն մէկ ժողովոյ մենաշնորհը չէ՝ Բովանդակ Խորհրդարանին կը վերաբերի։ Աս պարագան ալ կ'ուզեմ հաստատել թէ Մատակասքարի համար խնդրուած վարկերն առնչութիւն չունին մեր մէջ գժտութիւն պատճառող խնդիրներուն հետ։ Կ'ուզուի յետաձգել քուէարկումն այն գումարներու որք պէտք են մեր Մատակասքար ղրկած զօրքերուն պահպանութեան համար։ Կը յուսամ որ Ծերակոյտն, իւր հայրենասիրութեան միայն անսալով, պիտի չմերժէ այս վարկեր։ (Ծափեր Ձախակողմէն.— Բողոք կեդրոնէն և Աջակողմէն։)

Պ. Պուֆէ, ի դիմաց նախարարական կուսակցութեան, կ'առաջարկէ որ Պ. Տըմօլի առաջարկն յղուի Ծերակոյտին ելեւմտից յանձնաժողովին։ Ծերակոյտին կոչում կ'ընէ յանուն ընտանեաց այն զօրականաց որք տարիէ մ'ի վեր Մատակասքար կը գտնուին։ Այնպիսի իղձ մ'է այս որ բոլոր երկրին մէջ արձագանգ պիտի գտնէ։

Պ. Լըպօն, դարձեալ նախարարականաց կողմէն, կ'ըսէ թէ այս խնդրոյ վրայ կարելի է զինադադար մ'ընել, որով Ծերակոյտն իւր արժանապատուութեան հակառակ գործած չըլլար։ Ինք յանուն հայրենասիրութեան պատրաստ է այս վարկերը քուէարկելու։

Պ. Վալտէք-Ռուսօ եւս կուգայ կոչում մ'ընել հաշտարարութեան և համաձայնութեան ոգւոյն՝ հայրենասիրական պարտաւորութեան մը առջեւ։

Պ. Թրարիէօ, նախկին նախարար, ուժգնապէս կը պաշտպանէ Պ. Տըմօլի առաջարկը։ «Եթէ վարկերուն քուէարկման յետաձգումը մեկ օր իսկ զրկում պատճառելիք ըլլար Մատակասքարի զօրաց, սիրով կը քուէարկէինք վարկերը, մի կողմ թողլով ամեն քաղաքական նկատում։ Բայց բանն անանկ չէ։ Մեք մեր որոշումը պարզապէս կը յետաձգենք։ Հայրենասիրութեան խնդիրը մէջտեղ կը դնեն։ Այս նախարարութիւն կ'ենթադրեմ թէ հայրենասէրներէ բաղկացած է . . .

Պ. Պուրժուա.—Չեմ ներեր որ ատանկ խօսիք։

Պ. Թրարիէօ.—Ես ձեր հայրենասիրութիւնը կասկածի տակ չեմ դներ։

Պ. Պուրժուա.—Անանկ է նէ՛ որոշ խօսեցէք, ենթադրաբար մի՛ խօսիք։

Պ. Թրարիէօ.—Այո՛, հայրենասէրներ էք, որով խնդիրն աւելի կը պարզուի։ Ուրեմն, ձեր հայրենասիրութենէն ներշնչուեցէք։ Եւ մի՛ մոռնաք որ, ըստ Սահմանադրութեան, Ծերակոյտը չէ պատասխանատու նախարարութեան առջեւ, այլ նախարարութիւնն է պատասխանատու՝ Ծերակոյտին առջեւ։ (Աջակողմէ ծափահարութիւններ։)

Պ. Պէռանժէ վերջին ճիգ մը կ'ընէ որպէս զի ելեւմտից յանձնաժողովը նախ քննէ Պ. Տըմօլի առաջարկն և տեղեկագրէ Ծերակոյտին։

Պ. Պուրժուայի առաջարկով, ատենապետն անգամ մ'եւս կարդացնել տուաւ Պ. Տըմօլի առաջարկն։

Ապա սկսաւ քուէարկութիւնն՝ ընդհանուր հետաքրքրութեան և անհամբերութեան մէջ։

Պ. Տըմօլի առաջարկն ընդունուեցաւ 171 քուէով ընդդէմ 90ի։

Ծերակոյտն որոշեց երկու օր ետքը կազմել իւր առաջիկայ նիստը։ Ծերակուտական մը այս աղաղակն արձակեց. «Ծերակոյտը պէտք է ինքզինք մնայուն հռչակէ այս ապօրէն դահլիճին դէմ», (այսինքն՝ նիստը չվերցնէ մինչեւ որ նախարարութիւնը չհրաժարի)։

Նիստէն անմիջապէս ետքը, Պ. Պուրժուա և ընկերք ի խորհուրդ գումարեցան իրենց առաջին մտածումն եղաւ դէմ դնել Ծերակոյտին։ Հաշուեցին թէ վարկերը մերժուած նկատելով՝ նախարարութիւնն արդեօք բաւական դրամ չունի՞ անհրաժեշտ ծախքերը անօրինելու համար ի Մատակասքար։ Գիշերը Պ. Պուրժուա տեսակցեցաւ Հանրապետութեան Նախագահին հետ, և ահա այս մեկ ժամու խորհրդակցութենէն ետքն է որ հրաժարիլ որոշեց։ Մինչ նախարարք կը խորհրդակցէին, Ծերակոյտի անդամք կ'որոշէին միահաղոյն դիմում մ'ընել և հասկցնել Նախագահին թէ իբրեւ Պետութեան գլուխն իրեն անկ է վերջին բառն արտասանել Ծերակոյտի և նախարարութեան այս վէճին մէջ։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ Ի ՄԱԴԱՊԷԼԷԼԱՆՏ

Այս Մադապէլէլանտը (Մադապէլէններուն Երկիրը) Անգլիացիներուն համար Պէլա-Լանտ եղաւ։ Փորձանքներն անպակաս կ'ըլլան։ Քանի մը տարի առաջ Մադապէլէններն և անոնց վեհապետ Լօ-Պէնկուլա դէշ կը վարուէին Անգլիացիներուն և անոնց պաշտպանած Մօշանաներուն հետ։ Պ. Սեսիլ Ռոտս Բարեյուսոյ վարչապետը բախտ մը բացաւ Անգլ. Ինքնավար Ընկերութեան համար՝ պատերազմելով Լօ-Պէնկուլայի դէմ, և վերջ տալով անոր իշխանութեան։ Համը բերանը մնալով այն յաջող արշաւանքէն, Տքթ. Ճէյմսըն, կարծելով թէ Պօէր Նախագահ Քրիւկըր ալ Լօ-Պէնկուլա մ'է, Թրանսվալ արշաւել փորձեց, և խայտառակ եղաւ։ Ամենէն գէշ բանն այն եղաւ որ իւր 700ի չափ զօրքն Անգլիա ետ ղրկուելով, Անգլ. Ինքնավար Ընկերութիւնն ինք պաշտպանութեան կարեւոր միջոցէ մը զուրկ մնաց, և Մադապէլէններն որք չէին հանդուրժած իրենց երկրին բոլորովին Անգլիացւոց ձեռք անցնելուն, առիթէն օգտուելով, ոտք ելան Անգլիացիներուն դէմ, շատ մ'Անգլիացի ջարդեցին՝ ուր որ ձեռք ձգեցին, թալլեցին կողոպտեցին Անգլիացիներուն ագարակները, գրաւեցին անոնց գոմէշներն և արջառներն, և Անգլիացիք որ կը պարծենային թէ իրենք Հարաւային Ափրիկէի բացարձակ տէրն են, ու Գերմանացիներուն թող չէին տար ոտից կոխան մը ձեռք բերելու այն կողմեր, սկսան ջարդուիլ, ու կողոպտուիլ, և հիմա, բանը բանէն անցնելէն ետքը, կը փութան զօրապետ, զօրք և ռազմամթերք ղրկել ի Մադապէլէլանտ։

Անցեալ շաբաթ աւուր թուով հրատարակուած հեռագրէն երեւցաւ թէ Պուլավայոյի պաշտպան Անգլ. փոքրիկ զօրախումբն, որուն հետ միացեր էին կամաւորներ, թէեւ կրցեր է քաղաքը փրկել անմիջական վտանգէ՝ ետ մղելով Մադապէլէններու յարձակումն, բայց ինք այնքան ծանր կորուստներ կրեր է, որ Մադապէլէլանտի մայրաքաղաքն ամեն վայրկեան վտանգի մէջ է։

Անցեալ շաբթուն Լոնտոնէ հրաման ղրկուեցաւ Ճիպրալթարի հետեւակ զօրաց հրամանատար Սըր Ֆրետերիք Քարինկթըն զօրավարին՝ առաջին շոգենաւով Պուլավայօ երթալու և երկրին պաշտպանութիւնն ստանձնելու։ Լօ-Պէնկուլայի դէմ պատերազմին ժամանակ ալ Սըր Ֆրետերիք հրամանատար կարգուած էր, բայց ինք դեռ հոն չհասած, Պ. Սեսիլ Ռոտսի և Տքթ. Ճէյմսընի զօրքերը Մադապէլէ բանակին գործը լմնցուցեր էին։ Յայտնի չէ թէ այս անգամ ալ այնպէս պիտի ըլլա՞յ։ Սըր Ֆրետերիք քաջ փորձառու է Ափրիկեան պատերազմներու։

Գործին հետաքրքրաշարժ կողմն այն է որ գերման լրագիրք աղմուկ կը հանեն Անգլիոյ դէմ, Հարաւային Ափրիկէ զօրք և զօրապետ ղրկելուն առթիւ։ Ինչպէս որ ֆրանսական լրագիրք Հիւսիս-Ափրիկեան գործերուն առթիւ Անգլիոյ դէմ կը գրեն, գերման թերթերն ալ Հարաւ-Ափրիկեան գործերու առթիւ Անգլիոյ դէմ կը գրեն, ըսելով թէ Մադապէլէններուն ապստամբութիւնը պատրուակ մ'է լոկ, թէ Անգլիա զինամթերք զօրք կը ղրկէ հոն որպէս զի զԹրանսվալ նուաճէ, և այն Պօէր երկիրն Անգլիացւոց ձեռքն յանձնէ, կասկածելով որ Գերմանք կը տիրանան անոր։ Բայց Պուլավայոյի վրայ եղած յարձակումը կը ցուցնէ թէ Անգլիա ո՛չ միայն չափազանց կարեւորութիւն տուած չէ Մադապէլէլանտի կամ Ռոտեզիայի դէպքերուն, այլ գուցէ ուշ մնացած է՝ այն դէպքերուն ծանրութիւնն զգալու և ըստ այնմ միջոցներ ձեռք առնելու մասին։

Անցեալ շաբթուն մեծ ոգեւորութիւն կար ի Սաութէմփթըն և ի Բիլմութ, ուր Անգլիոյ ամեն կողմերէն կը հասնէին սպայներ, որք պատերազմական նախարարութենէն հրաման ընդունած են շուտով Հարաւային Ափրիկէ երթալու։ Քանի մը մեծ շոգենաւեր զօրք և ռազմամթերք առած շոգեպինդ ճամբայ ելան դէպ ի Սուէզի ջրանցքը։

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆ Աղեքսանդրի ականաւոր պատուանշանին մեծ ժապաւէնը նուիրեց Լոպանով իշխանին, և նոյն պատուանշանին առաջին կարգը՝ Սինոդի աւագ պրօկուրորին, Բետերսպուրկի քաղաքապետին և Չիրնայեվ զօրավարին։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Երկաթագործ հանքային քաղաքին մէջ ֆրանսական ընկերութեան մը 2,000 գործաւոր կը բանեցնէր։ Ասոնց մէջ կռիւ ծագեցաւ աշխատութեան պայմաններուն վրայ, հինգ հոգի մեռան, և քանի մը հոգի վիրաւորեցան։ Ընկերութեան մէկ մթերանոցը այրեցաւ։ Կառավարութիւնը, տեղւոյն ոստիկանութիւնն անբաւական համարելով, 250 զինուոր ղրկեց հանդարտութիւնը վերահաստատելու։

ԶՈՆԱԿՈՐԱ.— Զարին կողմէ նուիրուած հրացանները Նիքօլա իշխան անցեալ շաբթու իւր բանակին բաժնեց մասնաւոր հանդէսով։ Յատկապէս պատարագ մատուցուեցաւ, ի ներկայութեան իշխանին, իշխանուհւոյն և Զոնակորայի բանակին կողմէ պատգամաւորութեան մը, և Ցեթինեի գտնուած դեսպաններուն։

ՄԵՆԱՄԱՏՐԻ մոլութեան դէմ Գերմանիոյ Երեսփ. ժողովոյն մէջ երկար վիճաբանութիւն մը սկսաւ անցեալ շաբթուն։ Կառավարութիւնը ցաւ յայտնեց վերջերս տեղի ունեցած գայթակղութեանց համար։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 25 Ապր.— Պ. Սարիէն ընդունեց վարչապետի պաշտօնն։ Իւր բարեկամներուն հետ կը խորհրդակցի նոր նախարարութեան մը կազմութեան համար։

—Ֆերտինանտ իշխան կայարանէն ընդունուեցաւ Նախագահական Պալատան զինուորական պաշտօնէութեան պետ Թուրնիէ զօրավարին և արարողապետ Պ. Մօլառի կողմէ։ Օսմ. դեսպանն իւր բովանդակ պաշտօնէութեամբ կայարանն էր։ Հանրապետական պահակաց գումարտակ մը զինուորական պատիւ կը մատուցանէր։ Պուլկարիոյ Իշխանը բազմեցաւ նախագահական բաց կառքի մը մէջ, որուն կը հետեւէր զրահապատ կոչուած հեծելոց ջոկատ մը։ Իշխանը գնաց իրեն համար ֆրանսական կառավարութեան կողմէ պատրաստուած պանդոկն, Ավընիւ-Հօշ։ Ապա, Լէգէօնի մեծ պատուանշանը կախած, Ելիզէի պալատը գնաց, ուր Պ. Ֆելիքս Ֆօռ ընդունեց զինք՝ Պուլկարիոյ Աղեքսանդրեան պատուանշանին մեծ ժապաւէնը կախած, ու քանի մը վայրկեան խօսակցեցաւ Իշխանին հետ։ Պալատան մէջ զինուորական պատիւ մատուցուեցաւ հետեւակաց վաշտի մը կողմէ։ Զինուորական նուագարանը Պուլկարիոյ ազգային երգն և Մարսէյեզն ածեցին։ Իշխանին հետ էին Մէհմէտ Ալի պէյ ու դեսպանատան խորհրդական Միսաք էֆ.։

ՊԵՐԼԻՆ.— Հերքուեցաւ այն լուր թէ Հօէնլօէ իշխան պիտի հրաժարի ի մօտոյ։

ՎԻԷՆՆԱ.—Ազատական մամուլին և քաղաքական ակմբոց մեծ մասին մէջ գոհունակութեամբ ընդունուեցաւ Աւստրիոյ Երեսփ. ժողովոյ քուէն, որով հաստատուած է ընտրական բարենորոգման կառավարական ծրագրին սկզբունքը։

—Պարոն Հիրշի թողած հարստութիւնն 400էն 500 միլիոն Ֆր. կը հաշուուի, և գրեթէ ամբողջովին յատկացեալ է բարեգործութեանց։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՌՈՄ, 26 Ապր.—Հապէշստանի մէջ իտալեան հիւանդանոցները լի են ծանրատենդէ վարակուածներով։ Ատիկրադի պահապան զօրքին պակաս պաշար կը տրուի. զի միայն մէկ ամսուան պաշար մնացած է։ Հապէշներուն հետ ճակատամարտ մը կը սպասուի։

ՓԱՐԻԶ.—Պ. Սարիէն (ներքին գործոց նախարար Պուրժուայի դահլիճին մէջ) ետ կեցաւ նոր Վարչութիւնը կազմելու պաշտօնէն։ Պ. Ֆ. Ֆօռ կանչեց զՊ. Մէլին, բայց այս ալ իւր մաքսապաշտութեան պատճառաւ պիտի չյաջողի եղեր։

—Ֆերտինանտ իշխան Միւնիր պէյի հետ մէկտեղ երէկ ներկայ գտնուեցաւ Սէն-Սիրիէն զինուորական ուսանողաց պարահանդէսին։ Իշխանն այցեր փոխանակեց Ծերակոյտի և Երեսփոխանութեան ատենապետներուն և Պ. Պուրժուայի հետ։ Իւր մօր հետ ճաշեց։ Այցելեց Տիկին Ֆ. Ֆօռի։ Դշ. Պերլին կ'երթայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՆԴԷՍ

ՕԾՄԱՆ ԵՒ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԵՐ. ՍԻՄԷՈՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Երէկ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Երուսաղեմայ Պատրիարքական փոխանորդ հանգուցեալ Տ. Սիմէոն Արքեպիսկոպոս Սէֆէրեանի օծման եւ յուղարկաւորութեան հանդէսը, ի ներկայութեան ժողովրդեան ստուար բազմութեան։

Մայր տաճարը զարդարուած ու լուսաւորուած էր տօնական մեծ օրերու նման։ Հանգուցելոյն մարմինը՝ եպիսկոպոսական զգեստներով՝ դրուած էր սեղանին աջ կողմը փոքր պատուանդանի մը վրայ՝ դագաղի մը մէջ։

Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց։ «Հաւատամք»ի ընթերցումէն յետոյ սկսաւ օծման արարողութիւնը, զոր կատարեց Ամեն. Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարք Հայրն՝ շրջապատեալ բազմաթիւ եպիսկոպոսներէ, վարդապետներէ ու քահանաներէ։

Ն. Ամենապատուութիւն դամբանական քարոզը խօսեցաւ նիւթ ունենալով եպիսկոպոսական պաշտօնը։

Յիշեց Տ. Սիմէոն արքեպիսկոպոսի բազմարդիւն աշխատութիւնները զորս մատուցած էր. թէ հանգուցեալը 1859ին վարդապետ և 1867ին եպիսկոպոս ձեռնադրուած էր։ 1872ին Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական խորհրդականութեան և 1888ին ալ Պատրիարքական տեղապահութեան պաշտօնները վարած ու միշտ մասնակցած էր վարչական ամեն ժողովներուն, յարեց թէ Տ. Սիմէոն Սրբազան երեսուն տարիէ ի վեր կը վարէր Երուսաղեմայ Պատրիարքական փոխանորդութեան պաշտօնը, անձանձիր ու անխոնջ աշխատելով և պաշտպանելով նոյն Աթոռոյ բոլոր իրաւունքները։

Դամբանականէն և օծման արարողութենէն յետոյ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն և բոլոր եպիսկոպոսք ու վարդապետք գացին Պատրիարքարան և անկից Երուսաղեմատուն, ուր ցաւակցական այցելութիւն տուին՝ առ Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Երէցեան՝ օգնական Երուսաղեմայ Պատրիարքական փոխանորդութեան։ Նոյնպէս կրօնական ու Քաղաքական ժողովոց անդամներն։

Ժամ 6ին եկեղեցական արարողութիւնք աւարտելով, յուղարկաւորութեան թափորը կազմուեցաւ։ Մայր եկեղեցւոյ բակն ու շրջակայ փողոցները լցուած էին ժողովրդեան ամենախուռն բազմութեամբ։

Թափորին առջեւէն կերթային բարապանք և այլք. յետոյ դպիրք, քսան քահանաներ, տասը վարդապետներ ու վեց եպիսկոպոսներ, և Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը որ կը նախագահէր թափորին։ Յետոյ կուգար դագաղը զոր ձեռքի վրայ կը տանէին վեց քահանաներ ու վեց աշխարհականներ։ Դագաղին սգակիր կը հետեւէին Տ. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս, Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետ, Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Երէցեան և այլք։

Թափորն առաջին անգամ կանգ առաւ Երուսաղեմատան առջեւ։ Ս. Պատրիարք Հայրն հոն Աւետարան կարդաց և յետոյ Երուսաղեմատուն մտաւ։

Թափորը ճամբան շարունակեց դէպ ի Երկաթուղւոյ կայարանն և անկից դարձաւ Յունաց Հավուզը եկեղեցւոյն առջեւէն, ուր յոյն եկեղեցականք կեցած էին զգեստաւորեալ և հոգեհանգստեան աղօթք կարդացին։ Յոյն վարդապետը ընկերացաւ թափորին մինչեւ Պատրիարքարանի փողոցին վերի անկիւնը։ Թափորը հոն կանգ առաւ և դագաղը տարուեցաւ մեռելակիր կառք մը որ յառաջացաւ դէպ ի Պալըգլը՝ Սամաթիա ժամանելուն, դագաղը տարուեցաւ Ս. Գէորգ եկեղեցին որ զարդարուած էր և հոն ալ հոգեհանգստեան աղօթքներ կարդացուեցան. յետոյ դարձեալ կառք դրուելով Պալըգլը տարուեցաւ։ Թաղման արարողութիւնը կատարեցին Տ. Տիմոթէոս եպիսկոպոս, վեց վարդապետներ և տասներկու քահանաներ։

* * *

Հանգուցեալ Տ. Սիմէոն արքեպիսկոպոս ունէր երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան ինչպէս նաեւ ռուսական Ս. Աննա պատուանշանը։

* * *

Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Երէցեան, շաբաթ օրը, հեռագիր մը ուղղելով առ Երուսաղեմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան՝ ծանոյց Տ. Սիմէոն արքեպիսկոպոսի մահը։

* * *

Նախորդ Պատրիարք Տ. Խորէն եպիսկոպոս Աշըքեան, երէկ Երուսաղեմատուն գնաց և ցաւակցական այցելութիւն տուաւ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը ցաւակցական գիր մը ուղղած է առ Վսեմ. Ստեփան փաշա Ասլանեան, անոր եղբօր՝ Հայրապետ էֆէնտիի մահուան առթիւ, վիրաբուժապետ կայս. զինուորական վարժարանին Բանկալթիի,

Ստացանք Կիւրինի Աղքատախնամ յանձնաժողովոյ նամակը որով գրենական նպաստ կը հայցեն իրենց կարօտ դպրոցին համար։ Կը խնդրենք այդ յանձնաժողովոյ Նախագահ Արժ. Տ. Յեսու քահանայէն որ ներկայացուցիչ մը ցոյց տայ ի Կ. Պոլիս, գիրք և դպրոցական պիտոյք ապահովապէս յանձնուելու համար։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնտես. Խորհրդոյ Ազգ. Կեդ. Վարչութեան

Գատըգիւղի Սուրբ Թագաւոր Եկեղեցւոյ քսանեւութամսեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն 1893 Յունուար 1է 1895 Ապրիլ վերջ, ըստ օրինի Տնտեսական Խորհրդոյ ներկայացուած և անոր յար և նման մէկ օրինակն յիշեալ Սուրբ Եկեղեցւոյ բակն կախուած է ի տես թաղեցւոց։

Տնտեսական Խորհուրդն այսու պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր կը կարդայ յիշեալ թաղի Պատուարժան ազգայնոց որ նոյն հաշուեցոյցին վրայ եթէ որ և է դիտողութիւն կամ բողոք ունին, թուականէս մինչեւ 21 օր պայմանաժամու մէջ գրաւոր կերպիւ ներկայացնեն Տնտեսական Խորհրդոյ։

Սոյն պայմանաժամին լրումէն յետոյ՝ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն անսելի պիտի մնայ։ (Կնիք)

Ի ՆՊԱՍՏ

ԵՐԵՔ ՆՈՐԱԾԻՆՆԵՐՈՒՆ

Գառնիկ էֆ. Պետրոսեան Խմբագրութեանս ղրկած է չորս մէճիտ, ի նպաստ երեք նորածիններուն և անոնց աղքատիկ ծնողքին։

Յանուն Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքի և ի կողմանէ Միաբանական Ուխտին Ս. Երուսաղէմի՝ պարտ անձին կը զգամ խորին շնորհակալութիւն մատուցանել Ամեն. Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարք Հօր, Գերապատիւ Եպիսկոպոս Սրբազան Հարց, Արժ. Վարդապետաց և Քահանայ Եղբարց, Մայր Եկեղեցւոյ Պատուարժան Թաղ. Խորհրդոյ և Դպրաց դասուն և այլ աշխատաւորաց, ինչպէս նաեւ պաշտօնական և անպաշտօն բոլոր Ազգայնոց, որք հանդիսադիր և ներկայ գտնուելով Ս. Երուսաղէմի Պատրիարքական Փոխանորդ և բազմաշխատ Միաբան ի Տէր հանգուցեալ Տ. Սիմէոն Ս. Արք-Եպիսկոպոս Սէֆէրեանի Ս. Օծման և յուղարկաւորութեան արարողութեանց, ցոյց տուին իրենց համակրանքը առ բարեյիշատակ Հանգուցեալն և առ բովանդակ Միաբանութիւն Ս. Երուսաղէմի։

Օգնական-Փոխանորդ Ս. Երուսաղէմի
ԳԷՈՐԳ Ծ. Վ. ԵՐԷՑԵԱՆ

Ներքին լուրեր

ԶԱՐԻՆ ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Փարիզի օսմանեան նախորդ դեսպան Զիեա փաշա նախագահութեամբ կազմեալ պատգամաւորութիւնը, որ պիտի երթայ ներկայ գտնուիլ Զարին թագադրութեան հանդէսին կը բաղկանայ կայս. պալատան քարտուղարներէն Ճէվատ պէյէ, կայս. թիկնապահ Ֆահրի փաշայէ, դեր-գնդապետ Րիզա պէյէ և հազարապետ Օսման Ֆահրի պէյէ ինչպէս նաեւ Սպարապետի Դրան ու Արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ կարգեալ երկուքական պաշտօնատարներէ։

ՏԷՊԻՍԹԱՆԸ ԻՐԱՆԵԱՆ վարժարանին ի նպաստ տրուած նուագահանդէսին համար Վեհ. Սուլթանը քսան ոսկի շնորհեց։

ՇԱՀԻՆ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ.— Պարսկական դեսպան Միրզա Մահմուտ խան, Նասրէտտին Շահին գահակալութեան յիսնամեայ յոբելեանին առթիւ, յառաջիկայ մայիս 6ին, ի միջի այլոց շքեղ հացկերոյթ մը պիտի տայ, որուն ներկայ պիտի գտնուին նախարարք, բարձրաստիճան պաշտօնատարք և դեսպանք։ Սեղանէն յետոյ երեկոյթ մը պիտի տրուի, որուն ներկայ պիտի գտնուին նաեւ Բերայի բարձր դասու ընտանիքները։ Հրաւիրագրերն արդէն սկըսուած են ղրկուելու։

Դեսպանատունը յանձնարարութիւններ ըրաւ Թնդանօթարանին, նոյն գիշերը դեսպանատան մէջ կատարուելիք լուսավառութեանց և հրախաղութեանց համար։

ՎԱՆԱՑ նահանգին ոստիկան-զինուորաց Ալայպէյի անուանեցաւ Արճէշի Համիտիյէ հեծելագունդերու հրամանատարներէն դեր-գնդապետ Իսհաք պէյ։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ, Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէնը, որ այժմ Լոնտոն կը գտնուի, իւր հրաժարականը տուեր է վարչական ժողովին, սակայն չէ ընդունուեր, որով Սըր Էտկար Վինսընդ ի մօտոյ մայրաքաղաքս դառնալով իւր պաշտօնը պիտի շարունակէ։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ պաշտօնէից համար հաստատեալ դիւրութեան սնտուկին յանձնաժողովը, շաբաթ օրն, իւր առաջին նիստը կազմեց։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը գրեց Պետական Խորհրդոյ նախագահին՝ այդ սնտուկին մատակարարութեանը յատուկ կանոնագիր մը պատրաստել։

—Այդ սնտուկին պիտի յատկացուի հարիւրին հինգն այն գումարին, որ իբր ճամբու ծախք կը տրուի պաշտօնէից։ Ներքնական նախարարութիւնն ամեն շաբթու 100,000 դրուշ պիտի ղրկէ այդ սնտուկին և հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութիւնն ալ 30,000 դրուշ։

ՀՆԴԻԿ իշխան Նավապ Էլ Միւլք՝ կայս. թիկնապահի մը հետ՝ այցելեց Տօլմա Պաղչէի ու Պէյլէրպէյի պալատները։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ.—Սեւ Լերան Նիքօլա իշխանին խնդրանօք՝ կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Տօքթ. Ֆէյզի փաշա Չէթինէ երթալով դարմանէ իշխանուհին, որ յօդացաւէ կը տառապի։ Տօքթ. Ֆէյզի փաշա անցեալ օր մեկնեցաւ ասկից։

ՄՈՒՇԻ նորընտիր կառավարիչ Մէհմէտ Ֆէրիտ պէյ, շաբաթ օրը, իւր նախորդ պաշտօնատեղիէն մայրաքաղաքս եկաւ Էնիւրի ճամբով՝ և ասկից Մուշ պիտի ուղեւորի։

ՍՈՍԻԷԹԷ ՏԸ ՇԱՆԺ Է ՏԸ ՎԱԼԷՕՐ դրամատան ընդհանուր ժողովը շաբաթ օրը տեղի ունեցաւ՝ նախագահութեամբ Պ. Էվսթաթիոս Էվճէնիտիսի։ Ներկայ էին 54 բաժնետէրեր, որք 33,111 բաժին կը ներկայացնէին։ Վարչական ժողովոյ անդամներէն ու Պ. Պ. Էվսթաթիոս Էվճէնիտի, Պարքեր, Տիմօսթէն Էվճէնիտի վերընտրուեցան, իսկ Պ. Պ. Ստեֆանոս Էլիսօֆօնլօղլի և Ալեքսանդր Սբանտոնի նոր ընտրուեցան։

Նոյն դրամատան վերջացող տարուան զուտ շահն է 64,283 ոսկի, որուն վրայ աւելցնելով նախորդ տարիէն մնացած մասը, 6,685 ոսկի, այդ գումար կը հասնի 70,968 ոսկւոյ։ Ասոր 3,548 ոսկին՝ հարիւրին հինգի հաշուով՝ պահեստի դրամագլխին յատկացուեցաւ, 20,000 ոսկին աւելցուեցաւ պահեստի արտասովոր դրամագլխին վրայ, 8,066 ոսկին սահմանուեցաւ վարչական ժողովոյ անդամոց և 1,100 ոսկին՝ դրամատան հիմնադիրներուն։ Որոշուեցաւ 27,500 ոսկիով շահաբաժին վճարել՝ իւրաքանչիւր բաժնի՝ 27½ դրուշ ոսկեդրամ, որ պիտի հատուցուի Յուլիս 1 էն (Ն. Տ.) սկսեալ։ Աւելցած 10,753 ոսկին ալ այս տարուան հաշւոյն պիտի անցուի։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ Անկելանոցին կանոնագրոյն 12րդ յօդուածը կը տրամադրէ թէ այդ հաստատութեան մատակարարութեանը համար հինգ անդամէ բաղկացեալ պատուակալ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի։ Միւս կողմէ մուրացկանութիւնը արգիլելու յատուկ կանոնագրոյ 5րդ յօդուածն ալ կը տրամադրէ թէ Համազգային Անկելանոցին ներքին վարչութեանը համար պատուակալ յանձնաժողով մը պիտի կարգուի, զոր պիտի կազմեն Շէյխ-իւլ-Իսլամի Դրան, Էվգաֆի ու Ոստիկանութեան նախարարութիւններուն, Քաղաքապետութեան և Հայոց, Յունաց ու Հռոմէականաց Պատրիարքարաններու և Հրէից Րաբունարաններու կողմէ ընտրուած անձեր։

Արդ, նկատելով որ այս երկու յօդուածներով նշանակեալ յանձնաժողովներն տարբեր բաներ չեն, այլ մէկ յանձնաժողով մը, որոշուեցաւ 12րդ յօդուածը սրբագրել, ըստ տրամադրութեան մուրացկանութիւնն արգիլելու յատուկ կանոնագրոյ 5րդ յօդուածին։

ՍԵՐՊԻՈՑ Թագաւորին հայրը՝ Միլան թագաւորը, որ աշխարհի շրջանը պիտի կատարէ, մայրաքաղաքս ալ պիտի գայ։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշա, անցեալ կիրակի օր, Հալքա Բունար երթալով աչքէ անցուցեր է այն աղբիւրներն ուրկից ջուր պիտի բերուի Իզմիրի մէջ։

Դ. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ վրայ աւելցուելիք նոր զօրաբաժնին Բ. վաշտը Խարբերդի մէջ կազմուելով Կիւրին ղրկուած է, ուր պիտի մնայ։

Նորակազմ 32րդ գունդին Դ. վաշտն ալ Վանայ մէջ կազմակերպուեր է։

Պ. ՊԷՌԺԷ, անդամ Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին, մէկ շաբթէն մայրաքաղաքս պիտի դառնայ Փարիզէն, ուր կը գտնուի այժմ։

ՏՕՐՔԱՍ Բարեգործական ընկերութեան ի նպաստ, առջի գիշերը, թատերական երեկոյթ մը տեղի ունեցաւ անգլիական դեսպանատան մէջ, որուն ներկայ գտնուեցան երկու հարիւրէ աւելի հրաւիրեալներ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ.— Պատրաստուած վիճակագրութեան մը նայելով, Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին հաստատուելէն առաջ, այդ նահանգին ու իր միտի համար Եւրոպաէն չերամի հունտ կը բերուէր, որով տարեկան 120,000 ոսկւոյ չափ գումար մը կարտածուէր։ Այժմ չերամաբուծական նոյն վարժարանը կարտադրէ հարկ եղած հունտերը, որով այդ գումար հոս կը մնայ։ Աւելի գառ միայն Պրուսաէն տարին 20,000 ոսկւոյ չերամի հունտ կը ղրկուի ի Կովկաս և ուրիշ օտար երկիրներ։

Մետաքսի տասանորդի տուրքն, որ այդ վարժարանին հաստատութենէն առաջ 20 հազար ոսկի էր, այժմ 55,000 ոսկիի կը հասնի։

ՊԻԹԼԻՍԻ և Վանայ դատական քննիչ Հաճի Զիւհտի էֆէնտի, կըսէ Իգտամ, Վան ժամանելով քննել է տեղւոյն բանտը. նոյնպէս ձեռնարկեր է վերաքննիչ ու նախնական դատարաններու և ճիւղերուն գործառնութիւնները քննելու. միանգամայն հրահանգ տուեր է ձեռնհաս պաշտօնէից ժամ առաջ կարգադրել իրենց ձեռքը գտնուած գործերը։

Պ. Հ. Է. ՔԸՄՊԸՐՊԱՋ, Էնկիւրիի անգլիական հիւպատոսն, որ հոկտեմբերէն ի վեր փոխանորդաբար կը վարէր Էրզրումի անգլիական հիւպատոսարանի գործերն՝ ի բացակայութեան Պ. Ա. Կ. Կրէյվսի, մայրաքաղաքս եկաւ Տրապիզոնի ճամբով։

ՎԻԷՆՆԱԷՆ եկած տեղեկութեանց նայելով, օսմանեան դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ ներկայացեր է Քարլ Լուի արքիդուքսին։

ՍՈՖԻԱԷՆ կը գրեն թէ Պուլկարիոյ առեւտրական նախարարութիւնը կուսումնասիրէ ծրագիր մը, որով երկաթուղւոյ միացման գիծ մը պիտի շինուի Սէլանիկի և Սօֆիայի միջեւ։ Կայս. կառավարութիւնն սկզբունքով իր հաւանութիւնը տուեր է։ Նկատողութեան առնուած են նաև մաքսային յարաբերութեանց պայմանները։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանը, կինը, աղջիկն և դեսպանատան պաշտօնեայք, անցեալ օր, շոգեմակոյկով մինչեւ Մօտա պտոյտ մը կատարելէ յետոյ, Տօնէէց պահականաւը գացին, ուր հրամատարը թէյ հրամցուց և իրիկուան Բերա վերադարձան։

ԹՕՊԱՔՕ ՔՕՐՔՕՐԷՇԸՆ ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալութիւնը պիտի ջնջուի։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԷՆ կը գրեն թէ Թիֆօ ճարակած է։

ԿՐԷՏԷԷՆ կը գրեն թէ կուսակալ Թիւրխան փաշա, իր հիւանդութենէն ապաքինելուն պէս, քննական պտոյտ մը պիտի կատարէ Րէթիմօի և Էրաքլիոյի մէջ։ Նոյնէն գրոյց ելած է թէ իմտական գանձը 50,000 ոսկի պիտի ղրկէ Կրէտէ և թէ այդ գումարին 28,000ը հանեա կսպասուի։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Սինօդն, իր չաբաթ օրուան նիստին մէջ ձեռնարկեց նոր ընտրութիւն կատարելու իր անդամներէն Քիզիքօսի (Էրտէք) և Փիլատէլփիայի (Ալաշէհր) Մետրապոլիտներուն տեղ և ընտրուեցան Եփեսոսի (Այասոլուկ) մետրապոլիտ Տ. Քօնսթանթէն և Սամօսէն Տ. Կավրիէլ։

ՀԱՅԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ արհեստապետները, շաբաթ օրը, Քաղաքապետութեան պաշտօնատունը հրաւիրուեցան և հոն խորհրդակցութիւնք կատարուեցան՝ հացերը տեղական ալիւրով պատրաստելու խնդրոյն վրայ։

ԻԶՄԻՐԻ շոգենաւային Համիտիյէ ընկերութեան 1895—96 տարուան շահն եղած է 106,694 ղրուշ։

Թէվֆիգ պէյ և Պ. Պ. Ս. Քարաման ու Կ. Իլիատէս վարչական ժողովոյ անդամ կարգուեր են։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ արհեստաւորաց պետերը, շաբաթ օրը, Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատունն երթալով ներկայ գտնուեցան՝ Մեծ Շուկային նորոգութեան համար կատարուած բանակցութեանց։

Նախարար Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա, նոյն օրը, ժողովոյ անդամներէն Ֆախրի պէյի, մասնագիտաց ժողովոյ ճարտարագէտ Զէրքէսեան էֆէնտիի և Քաղաքապետութեան ճարտարապետներէն Բէթրաքի էֆէնտիի հետ՝ գնաց քննել Մեծ Շուկային այլ և այլ տեղերը։

Նորոգութիւնք պիտի սկսին Գալըբաճըզար Պաշիէն, որուն կամարներուն համար միայն 5,000 ոսկի ծախք հաշուած է։ Խանութները պիտի շինուին իրենց տէրերուն կողմէ՝ հսկողութեամբ մասնաժողովի մը։ Նորոգութիւնք այսօր կսկսին։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ. — Իզմիրի Խըտմէթ լրագրոյ նախորդ խմբագրապետ Հազգը պէյ արտօնութիւն ստացաւ նոյն քաղաքին մէջ Իզմիր անուն շաբաթաթերթ մը հրատարակելու համար։

ՍԱՄՕՍԻ և Իզմիրի միջեւ առեւտրական յարաբերութիւնք ընդարձակուած ըլլալով, առաջարկուեցաւ՝ Այասօլուկէն Այտըն երթեւեկող երկաթուղւոյ գիծը երկարել մինչեւ Գուշ Ատա։ Նոյնպէս շոգենաւային երթեւեկութիւն մը հաստատել Գուշ Ատայի և Սամօսի միջեւ։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը պայմանագրութեան ծրագիր մը պատրաստելու վրայ է՝ լուցկիի, սիկառէթ թուղթի և խաղի թուղթի համար՝ մասի գործարանին տնօրէն Պ. Ալֆէնի մենաշնորհի արտօնութիւն տալու նպատակաւ։

ԱՖԻՈՆ. — Կըսուի թէ այս տարի աֆիոնի ելքը երեք հազար կողովէն աւելի չպիտի ըլլայ՝ օդերուն գէշութեանը պատճառաւ։

ՀՐԴԵՀ. — Շաբաթ գիշեր ժամ 1½ին հրդեհ ծագեցաւ ի Բերա Ասմալը Մէճիտ թաղը և քարուկիր տուն մը ամբողջովին և ուրիշ մ՚ալ կիսովին այրեցան։ Առաջինը 300 ոսկւոյ ապահովագրուած էր. նոյնպէս միւս տունը։

ՊԱՀԱԿԱՆԱՒԵՐ. — Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ պահականաւը՝ Լը Ֆլէշ, որ Թուլօն կը գտնուէր, Պոլսոյ նաւահանգիստը վերադարձաւ։

— Աւստրիական Թաուրուս պահականաւը Ոսկեղջիւր մտաւ նորոգուելու համար։

— Գերմանական պահականաւը՝ Լօրէլէյ շաբաթ օրը Թարապիաէն վար իջաւ և Սալըբազարի առջեւ խարսխեց։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ. — Շաբաթ առտու գողութեան յանդուգն փորձ մը եղաւ Բերայի Համալ Պաշի փողոցը վաճառական Պ. Անասթասաքիի տանը մէջ։ Տնեցիք մէկ քանի օրէ ի վեր տունէն բացակայ կը գտնուէին։ Շաբաթ առտու Պ. Անասթասաքիի տղան դուռը բացաւ, և տեսաւ թէ երեք-չորս անծանօթներ հաներ պատուհաններէն կը փախչէին և տան մէջ գտնուած ճերմակեղէնները, ոսկեղէններն և այլն ծրարներու մէջ դրուած էին տանելու համար։ Ոստիկանութիւնն իմանալով խուզարկութեանց ձեռնարկեց։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Շաբաթ գիշեր Պոլսոյ Թօփ Թաշ թաղին մէջ Ահմէտ անուն մարդ մը սպանուած գտնուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը քննութիւններ կատարելով երեւան հանեց ոճրագործն, որ է սպանելոյն փեսան՝ Չէրքէս Ալի։ Այս մարդ, որ անգործ էր, չքաւորութեան պատճառաւ սկսած էր իր կնոջը հետ գէշ վարուիլ և մինչեւ իսկ ծեծել։ Կինը այդ վիճակին չը դիմանալով հօրը տունը գացած էր։ Ալի նոյն իրիկունը աներին տունը գնաց և պատուհանին վանդակը կոտրելով թեւին տակն առաւ ու սկսաւ փախչիլ։ Աները՝ Ահմէտ իր փեսին ետեւէն վազեց։ Ալի նոյն միջոցին դաշոյնը քաշելով վիրաւորեց Ահմէտն, որ քիչ յետոյ մեռաւ։

— Թուրք թերթերը հետեւեալ ոճիրը կը պատմեն որ շաբաթ իրիկուն Բերայի Մէքթէպ փողոցին մէջ գործուեցաւ. Բըրլանթի անուն հայ կին մը, որ Կէտիկ-Փաշա կը բնակի և ի Բերա Թարլա-Պաշի տան մը մէջ արդկող է, նոյն փողոցէն անցնելու պահուն, Թաթավլացի Եանի անուն մարդ մը, որ չապիկ շինող էր և այժմ անգործ, վրան յարձակեցաւ և դաշոյնով աջ ուսէն վիրաւորեց ու փախչելու պահուն ձերբակալուեցաւ։ Այդ ոճրին շարժառիթը սա էր թէ Բըրլանթի խոստացած էր Եանիին՝ զինքը գործի դնել ի Մահմուտ-Փաշա՝ Գասպարեանին խանութը և իր այդ խոստումը չէր կատարած։ Բըրլանթի հարկ եղած դարմանները առնալէ յետոյ տունը ղրկուեցաւ։

— Շաբաթ օրը, Կիւմիւշ Սույի հիւանդանոցին մօտերը սայլ մը ձիերը խրտչեցան ու հէլվաճի մը կոխոտեցին, որ գլխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Սայլապանը ձերբակալուեցաւ։

— Ֆէների մէջ, առջի իրիկունը, Ֆէհմի անուն մարդ մը, որ բաւական գինով էր, վար ինկաւ և աջ սրունքը կոտրեցաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Վերջացող շաբթուն առեւտրական հրապարակին վրայ քիչ շատ գործեր եղան։

2,000 քիլէ կարծր ցորեն հասան ու ծախուեցան Էտիրնէի ու Ռումէլիի տեսակները՝ օխան 28 29 փարա։ Կակուղ և կիրքա ու Աղիմա ցորեն ոչ հասաւ և ոչ ծախուեցաւ։

100,000 օխա եգիպտացորեն վաճառուեցաւ օխան 16 փարաէն։ 8,000 քիլէ գարի վաճառուեցաւ՝ տեղական սպառման համար՝ 10¼-10½ Ռումէլի տեսակը և 10¾-11 ղրուշ Դանուբի տեսակը։

Հաճարի վրայ գործ չեղաւ. կարժէ օխան 18-20 փարա։

150,000 օխա վարսակ ծախուեցաւ՝ Սեւ Ծովու տեսակ՝ 18 փարաէն օխան։

Թեփի վրայ ընթացիկ գործեր եղան՝ օխան 16 փարաէն։

Ալիւրներէն հասան 5,500 պարկ Իպրաիլ, 5,075՝ Օտեսա, 700՝ Մարսիլիա և 1,250՝ Վառնա, որք մասամբ ծախուեցան ընթացիկ գիներով։

200 պարկ լուբիա վաճառուեցան՝ Սեւ Ծովու տեսակ՝ 135 ղրուշէն։ 100 պարկ սիսեռ ծախուեցաւ՝ Ռումէլիի տեսակ՝ օխան 41-42 փարաէն։ Բակլայի և կանեփի ու խաշխաշի հունտի վրայ գործ չեղաւ. կարժեն 24, 46 47 և 52-53 փարա օխան։ 150 պարկ սուսամ վաճառուեցաւ՝ Ռումէլիի տեսակ՝ արտածման համար՝ 67-68 փարաէն օխան։ 500 պարկ կտաւատ ծախուեցաւ 42-45էն և 1,200 պարկ կորեկ՝ Եւրոպայի համար՝ 30 փարաէն օխան։

Արտածելի նիւթերէն Թիֆթիքի նոր բերքերը երեւցան հրապարակի վրայ, բայց նշանակութեան արժանի գործ չեղաւ։ Աֆիոնի համար միշտ խնդրանք կայ, հունձքը անբաւական ըլլալուն համար։ 68 սընտուկ ծախուեցաւ, որուն 33ը՝ Զիլէ ու Թօքատ, 134-160էն, 34ը՝ Պալըքէսէր, Գարահիսար, 121-130էն և 1ը՝ Պէյբազար 100 ղրուշէն օխան։ 63 պարկ դեղին ճէհրի ծախուեցաւ, Գայսէրի, 3⅜ ղրուշէն օխան և 16 պարկ գազի խէժ, որուն 3ը՝ Էնկիւրի նաթիւալ 16-13էն և 13ը՝ Էնկիւրի, Նիյտէ, դեղին, 12¾-14 ղրուշէն օխան։

Ալքօլներէն հասան 40 տակառ Ռըլասօֆքա, 34՝ Թէրէշչէնքօ, 16՝ Կռասոֆ, 12՝ Սթուքանի և 14՝ Վիէննա էքսթրա, 42-44½ օխան մէկ օսմանեան ոսկւոյ, ըստ տեսակին։

Գաղթաբերքերէն 700 պարկ խահուէ հասաւ և ծախուեցաւ հարիւր օխան 11-13.25 օսմ. ոսկւոյ։ 3,200 պարկ Թրիէսթէի շաքար հասաւ և վաճառուեցաւ 102-104 ղրուշի, ըստ մառքային։ Ռուսականէն 420 պարկ հասաւ ու ծախուեցաւ 92 ղրշ։ 200 պարկ Ռիզոն բրինձ հասաւ ու ծախուեցաւ 39½ 40 Ֆրանքի։ Ռանկունի բրինձ ոչ հասաւ և ոչ ծախուեցաւ։ 2,000 պարկ եգիպտական բրինձ հասաւ և վաճառուեցաւ 70 80 ղրուշի։

500 սնտուկ Ֆուլնիյէ և նոյնչափ ալ ուրիշ տեսակ մոմեր հասան ու ծախուեցան՝ առաջնոյն սնտուկը 54 ղրուշի ոսկին հարիւր ղրուշէն և երկրորդին քիլօն 4½ ղրուշի։

Ռուսական քարիւղի վրայ ընթացիկ գործեր եղան՝ սնտուկը 34 ղրուշէն՝ ոսկին հարիւր ղրուշի հաշւով։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Շքոտրայի նահանգին կուսակալի օգնական անուանեցաւ Հեռագրական ու Թղթատարական վերատեսչութեան օտար հաշիւներու տնօրէն Ապտուլլահ Ցովհաննէս էֆէնտի։

Կրթական նախարարութեան ժողովին անդամ անուանեցաւ Բ. Դրան խորհրդականաց ատենեկին օգնականներէն Իլիաս պէյ։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Թէհրանի աւստրիհունգարական դեսպան Պ. Ալպէռ ֆօն Էբէրէնէիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ՝ Բեգրոպոլսի պարսկական դեսպան Րիզա խանի և երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ նոյն դեսպանատան առաջին քարտուղար Սամէտ խանի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ջեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Հրեաներէն էլ Թէլմէօ լրագիրը՝ իր վերջին թիւերէ միայն մէջ օրինաց հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով՝ անպայման կերպով դադարման դատապարտուեցաւ։»

— «Զաթալճայի կառավարիչը տեղեկագրեց Ներքին գործոց նախարարութեան թէ գաւառին Տայէ Խաթուն գիւղին մէջ, շնորհիւ Վեհ Սուլթանին, 75 տղաքներ պատուաստուեր են։»

— Ապրիլ 13 թուականաւ Բարձր. Մեծեպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Տիարպէքիրի, Էրզրումի, Տրապիզոնի, Խարբերդի, Վանայ, Պրուսայի, Էնկիւրիի, Գոնեայի, Հալէպի, Մուսուլի և Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԱՆԳՈՐԾ ՄԱՐԴ

Բազմանդամ ընտանեաց տէր երիտասարդ ուսուցիչ մը, որ կարող է իրականապէս դասախօսել հայերէն, տաճկերէն ու գաղղիերէն լեզուներն, ու երկրորդական վարժարանի մը պէտք եղած դասերը, երկար ժամանակէ ի վեր անգործ և թըշուառ մնացած ըլլալով, կը փափագի ո՛և է վարժարանի մէջ պաշտօն ստանձնել թէ հօս և թէ գաւառները։

Անպատճառ ուսուցչութեան պաշտօնի չը ցանկար, բաւական է որ գործ մը ունենայ ու ընտանիքը ազատէ սովամահ մեռնելէ։

Պէտք ունեցողները թող հաճին դիմել ոսկերիչներու շուկան Մէլլալ Գարեգին աղա Ֆէրհատեանի։ 3—5

ԱԶԳԻՔ ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի Թրամուէյի ընկերութեան պարտաթուղթերն ունեցողներուն թէ յառաջիկայ յունիս 1ին ջնջելի իննըսունըչորս (94) պարտաթուղթերուն 28րդ վիճակահանութիւնը հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ 1896 մայիս 2 (Ն. Տ.) կէսօրէն 2 ժամ ետքը, ընկերութեան կեդրոնատեղին, Վօյվօտա փողոց։ 2—3

— Թրամուէյի ընկերութեան բաժնետէրերուն կը ծանուցուի թէ անցեալ 16/28 մարտին տեղի ունեցած ընդհանուր ժողովին տուած որոշման համեմատ, բաժնեթուղթերու թիւ. 48 շահաբաժնին կտրոնը ինչպէս նաեւ տոկոսաւոր բաժնեթուղթերու թիւ 8 կտրոնը 1895 տարեշրջանին համար, պիտի կտրուին՝ իւրաքանչիւր բաժնեթուղթը 12 ղրուշի ոսկեդրամ։

Կտրոնները պիտի վաւերացուին ամեն երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը, կէսօրէն յետոյ ժամը 2էն 4, մայիս 1 ուրբաթ օրէն սկսեալ (Ն. Տ.) և վճարումները տեղի պիտի ունենան 8 օրը անգամ մը։

Պէտք եղած պորտօրէները բաժնետէրերուն տրամադրութեան տակն է ընկերութեան գրասենեակը Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց։ 2—5

QUININE

Մոնթիոն մրցանակը վարձատրութիւնն է այն մարդոյ որք օգտակար հանդիսացած են գիտութեան և մարդկութեան. Բիզլիէ առանց կարգը դասուած է, քինինի գիւտին պատճառաւ։ Առանց քինինի բժշկութիւն չկայ։ Այս թանկագին դեղ այսօր ամենուն կը տրուի՝ սխեաի մեծութեամբ փոքր դեղահատերով։ Անոնք որ գլխացաւէ, տենդէ, ջղացաւէ, յօդացաւէ, կաթէ կամ ինֆլուէնցայէ կը տառապին, գիտեն թէ այս քափսիւլները ամենազօր են։

ԻՐԱԿԱՆ ԼԻՔԻՏԱՍԻՈՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել իմ բազմաթիւ յաճախորդներուս թէ տակաւին 15 օր պիտի շարունակեմ լիքիտասիօնի մետաքսէ և բուրդէ կերպասներու՝ կանանց համար, և հայլիներու, քօնսօլներու ևայլն, նշանակուած գեղչեալ գիներուն վրայ 10% զեղչ մը շնորհելով։

Իմ վաճառատունս այցելողները միանգամայն պիտի կրնան հասկնալ՝ հոն ցուցադրուած ֆրանսական, անգլիական և այլ կանգերուն շատ զեղչեալ գիները։

ԼԷՈՆ ՌՕԶԷՆԹԱԼ

3—8 518 Բերա մեծ փողոց 288

ՏՈՔԹՈՐ Ա. ԳԱՌԱԳՈԶ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԾՆՆԴԱՄԻԶԱԿԱՆ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը ծանուցանէ թէ՝ եւրոպական դարմանատուն մը հաստատած է Թօփհանէ ճատտէսի Դօլօլեան Անտոն էֆէնտիի դեղարանին վրայի յարկը, ուր եւրոպական առաջնակարգ եւ հռչակաւոր հիւանդանոցներու մէջ ի գործ դրուած գիտութեան եւ արհեստի վերջին կատարելութեանց համեմատ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որոնց համեմատ պէտք եղած գործիներն ու դեղերն Եւրոպայէն բերել տուած է մասնաւորապէս։

Միզանցքաշորքաքումը միզանցքի լուացքով եւ առանց ներքին դեղը գործածելով 8 օրուան մէջ եւ 3էն մինչեւ 5 անգամ այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ հին միզանցքաշորքաքումները, քիչ ժամանակուան մէջ, եւ առաջին այցելութեան հիւանդութեան կէս առ կէս բարւոքումը խոստանալով։

Տաւնբոր մու, Էնտիւռէ եւ գաղղիական հիւանդութիւնք, առանց զրգռիչ դեղերու, Իտալացի հռչակաւոր տոքթ. Բէթռօնի դրութեամբ կը խնամէ։ Ան արօղութիւնը՝ ելեքտրական դարմանով, եւ միզանցքի նեղութիւն ու մորթային հիւանդութիւնք արհեստի վերջին կատարելագործութեանց համեմատ կը բուժէ։ Վիրաբուժական ամեն տեսակ գործողութիւնք մասնաւորապէս ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ, ինչպէս Ճիւսքիլ, Ֆար եւ այլն, կը կատարէ մեծ փութով եւ զրեթէ առանց ցաւի։ Ամեն օր ժամը 6էն 11 (Ը. Թ.) հիւանդ կ՚ընդունի վերոյիշեալ դարմանատունը ուր Հինգշաբթի օրերը յատկապէս կանանց ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները խնամելէ վերջ, պէտք եղած գործողութիւնները կը կատարէ։ 20—20

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Ապրիլ 15 27 1896

Անուանին	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100			Քնս. Սէրի A } 1%	63	—
160			» » B	85	—
100		1881	» » C	21	—
160			» » D գոցուած	22	31
400			բացուած	22	32
100			միջօրէ	22	29
100			Ռում. Երկթ. գոցուած	113	—
Ֆր. 500		1870	բացուած	113	25
			միջօրէ	113	—
Ոսկ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	—	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օմ.	7	37
10	5	1872	Օսմ. Թմ. ու Շ. Է. Վ.	4	06
140	142	1878	Լաւրիոսի	51	50
500	200	1888	Անատոլուի (Բժն. 5%	695	—
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.	395	—
20	8	1882	Թումպաքի (Բժն. 5%	8	15
500	500		(Պրթ.	187	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	15	32
1.40	1.40	1892	Օսմ. Միկլաքլէ 6%	1	50
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովգրն. Ընկ.	1	75
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	380	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Թրիմ) ՕՐ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 մատը	6	— ½
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	2	—
Ոսկիք	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	20

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	½
Փարիզ »	Ֆր.	23	80
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	85
Պերլին չէք	Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 մատի	Ֆր.	3	25
1 ամսուան համար	»	8	—
ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՆԵՐ			
Անգլ. ոսկի	Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	16
20 Ֆրանքնոց		87	27
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քրիմից		51	10
Ռուպլ Կըմաղալ		8	58
Մէճիտիյէ		103	17
Մասր արծաթ		103	20
Մէճալիք		93	—
ոսկի Լիրալիք Սակարանի		9	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 27 Ապրիլ			
Քօնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ.	Ֆր.	—	—
» » C	»	20	50
D (Բացուած	»	—	—
(Գոցուած	»	20	77
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	115	62
Քրիտրիդէ	»	458	—
Մաքսային Պարտաթուղթք	»	496	25
Սամանիյէ	»	410	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	265	—
Պանք Օթոման (անուանկն.)	»	568	12
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	102	10
» » 4½%	»	106	50
» Իտալական	»	83	87
Քրէտի Լիօնէ	»	763	—
Քրէտի Ֆօնսիէ	»	—	—
Քոնդուառ տ՚էսքօմ	»	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	525	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	165
ԼՈՆՏՈՆ 27 Ապրիլ			
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆիորին	56	95
Օսմ. Ռէժի	»	171	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	50
» Փարիզի »		—	—
ԼՈՆՏՕՆ 27 Ապրիլ			
Քօնսոլիտ Օսմանեան A. Է. Ռ.		63	—
» » B	»	35	—
» » C	»	21	—
D (Բացուած	»	—	—
(Գոցուած	»	20	56
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երաշխաւորեալ.		—	—
» » 1894 3½% Եգպ. Հրկ.ով		—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	13	68
Ա. յտրնի Երկաթուղի	»	11	50
Միացեալ Եգիպտական	»	101	75
Առանձնաշնորհեալ	»	—	—
Անգլ. Քօնսոլիտէ	»	111	75
Տուրկաբ. Փոխառ.	»	—	—
» » Նոր 6%	»	38	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881	»	31	50
» » 5% 1884	»	31	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	325
ՊԵՐԼԻՆ 27 Ապրիլ			
Օսմ. Փոխառութիւն 1885ի Մարք		—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	110	25
Անատոլուի Երկթղ. 5% Պրթղթ.	»	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	460
» Փարիզի » 3 ամիս		—	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		—	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԵՐԵՍՆԱՄԵԱՅ ՓՈՐՁԱՌՈՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորաձեւ գործիքի մը միջոցաւ ամենաստորին ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնէն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկէ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Սկոռբութ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորաձեւ ա ցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշտ Չալըքճեանց դէմ)։

Գաւառցիներէ յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսօվէլի փողոց ամէն օր։

Ե. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժմեռները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ՚ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 419

ՀԱԼՃԵԱՆ ԵՒ ԹԱՎՇԱՆՃԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ
ՄԵՏԱՔՍ, ՔՈՒՏՕՆԷ, ՇՆՈՒԼ, ԲՈՒՐԴ ԵՒ ԱՅԼՆ.
ԹԱՒԻՇԻ ԵՒ ԱԹԼԱՃԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԹ
ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՃԱՒԱՔԱՑՈՅ
ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՍՓՌՈՑՆԵՐ ԵՒ ԱՅԼՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ԳԾԱԳԻՐՆ ՄԸ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՄԻՇՏ
ՍՏԱՄՊՈԼ, ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԻՃՈՒՏԸՕՊԷԼԻՆ ԴԷՄ.

ՏՈՔԴՈՐ ՋՕՔԱԼԱՄ

Մասնագէտ բժիշկ երկու սեռէ ծննդական հիւանդութեանց եւ վիրաբոյժ

Եւրոպայի մէջ ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց ենթարկուողները ուղղակի մասնագէտներու կը դիմեն առանց ի նկատի առնելու խել մը շարլաթաններու անիրանալի խոստումները։ Բերա, Թարլա-Պաշի, Հալէպի փողոց, Թիւ 25 տունը հաստատուած ՏՈՔԹՈՐ Զ ՔԱԼԱՄ որ Եւրոպայի մէջ մասնաւորաբար ուսումնասիրելով ծննդական գործարաններու հիւանդութիւնները, մեծ յաջողութիւն գտած է այս ճիւղին մէջ, կը յայտարարէ որ ջերմաչափութիւնը ութը օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ առանց պահեցողութեան եւ առանց հիւանդին ցաւ զգացնել տալու։ Նոյնպէս նորանոր մեթոտներով կը բժշկէ ամենահին գաղղիական ախտերը, անկարողութիւնը, սերմնահոսութիւնը, եւ երկու սեռին ամլութիւններն եւ ուրիշ ծննդական հիւանդութիւնները։ Ամեն օր կը գտնուի իր վերոյիշեալ բնակարանը։ 8—15

ԱՊԱՐԻԿ

1896 տարւոյ Նոր ձեւով եւ դրութեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիներ։ Գիներն անհաւատալի կերպիւ աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իւթիւճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քրէտի Լիօնէի քով) Մաքսատան փողոց, Ղալաթիա։ 13—72

ՍԳՈՒՌ ՄՕՌԻՍ ՁԿԱՆ ՕՃԱՌԱԿ

Երլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգոդ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտարարեմ որ ձեր Մօրիս ձկան իւղն իբրեւ Այվիճալին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց որոց ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի ռճշակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Մ. Մ. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇ

Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

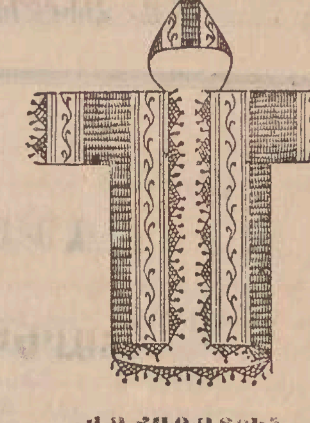

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

Վ. Ց. ԶԱՌԱՏԵԱՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1868ԻՆ

206, 29, Սեթամպոլ Եէնի-Չարշը, Մահմուտ-Փաշա

Պրուսայի իրենց գործարանուն մէջ գործուած

Բաղնիքի խավլուներ, պուրնուզներ, անձեռոցներ, զենջակներ, մետաքս ֆըլտաներ, թաշկինակներ, շղարշներ պէ-բէ-մէճէ, էշարբներ, մետաքս ու ոսկեթել աեղնագործութիւններ և Պրուսայի զանազան ձեռագործ արտադրութիւններ։

Օժիտի համար մասնաւոր ապսպրանքներ մեծ խնամով կը պատրաստուին։

515 3—30

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ՂԱԼԱԹԻԱ

Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

32 Մէյտանէ փողոց. Օսմ. Պանքային դէմ. 32

Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ

Ամեն ապրանքներ առանց ծախսի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ղըլարնէթա գամըշը ատէտ 300 միպէմօլ կիւտէրի բուլ ատէտ 2000 միպէմօլ Փըլավութա։ Ղըլարնէթա գամըշը ատէտ 600 սիպէմօլ, կիւտէրի բուլ ատէտ 15,000 միպէմօլ ղըլարնէթա։ Ղըլարնէթա գամըշը ատէտ 900, կիւտէրի բուլ ատէտ 15,000 սիպէմօլ ղըլարնէթա պէհէր ատէտի 1 ղրշ. 1000 սագիր 6000, պէհէր 1000 ատէտի 150 ղրշ։

Նիզամիէ Սարրաճխանէ անպարը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարրէր 2 գալէմ էշեա Ֆիյաթ մուրագգամլարը իլէ Թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ Նիսանը բումին 17ինճի չարշանպիհ կիւնինէ գատար միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 60 1—3

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՕԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի կայս. Իրատէով Յօղեալ հասոյթք

ԺԴ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ—ՄԱՐՏ 1896

ՀԱՍՈՅԹՔ		Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ.		ՁՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՔ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան		Գումար նախորդ ամիսներէն	Գումար մինչեւ 1896 Մարտ 31		Գումար մինչեւ 1896 Մարտ 31	
		Դրուշ		Օսմ. ոսկի		Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի		Օսմ. ոսկի	
[illegible]	Ծխախոտ (յետնեալ տրոց գանձում)									
	Աղ									
	Դրոշմ									
	Ոգելից ըմպելիք	7,938,320	58							
	Ձկնորսն									
	Մետաքս									
	Ընդհ. ցնորք. վճրծ. ծախքերը	301,007	18							
	Զուտ հասոյթք	7,637,313	40	74,384	10		74,384	10	78,789	35
[illegible]	Հասոյթք Րէժիէն	18,750,000		187,500			187,500		187,500	
	Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչեւ ցորչափ մնչեալ հարկին	750,000		7,500			7,500		10,080	45
	Ցաւելուած Կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով... Արեւ. Ռումէլիի տրկ. հարկէն Թէմէտքեի տուրք, Մաքսատունէն փոխանակագրով վճռ. Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	...	...	...	...	...	...	...	12,668	86
	Գումար	27,137,313	40	269,384	10		269,384	10	289,938	66
Ծախք.	Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ	...		...		...	...		...	
	Լումայաշահ (աժիօ) գրամոց փոխանկեմէն վրայ	...		...		...	...		...	
	Ընդհ. գումար	27,137,313	40	269,384	10		269,384	10	...	...
	Անցեալ տարւոյ նոյն շրջանի	29,194,061	22	289,938	66				289,938	66

	Դրուշ		Օսմ. ոսկի		Օսմ. ոսկի		Օսմ. ոսկի	
Վճարեալ գումարք կայս. իրատէին 10 և երկու յօդուածներով Նախատեսեալ արժեթղթերուն ի հաշիւ. Քօնսօլիտէ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա փոխ. ուած և կ. Պոլիս վճարուած գումարք	...	...	...	...	...		43,108	48
Օսմ. Ընդհ. Պարտուց Վ. րչկն. Խորհրդէն ընդհ. ծեք	...	...	4,780	56	...		3,973	49
Օսմ. կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ	...	...	246,234	48	...		231,949	66
« » » փոխանակելիդրամ	1,394,646	9	18,365	52	...		10,893	28
Կ. գրասենեակ վարչութեան սնտուկին մէջ ոսկեդրամ	...	...	...	...	...		...	...
» » փոխանակելի դրամ	348	96	3	54	...		11	57
					269,384	10	289,938	66

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ

Նախագահ (Ստ.) ՎԻՆՍԸՆԴ ՔԱՑԼԱՐՏ

Խորհրդական պատասխանատու ԲՐԻՆՍԻԿ

Կ. Պոլիս 6|18 Ապրիլ 1896 (Կնք.)

8

ՌՈՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. հրամանով հաստատեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերպուրկ
Ընկերութեան պալատը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4,000,000 րուբլի
Երաշխաւորութեան գումար	63,000,000 Ֆրք.
1894ի հասոյթը	24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարծ է մօտ	90,000,000 »

Ընդ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Գալաթ. Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Իզմիրի Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Մանչեսթր Ղալաթիա, Պէճիճիլէրի փողոց, 14
Գործակալ Ս. Ժ. ՌԻՍԱԼՆ ԵՒ ՈՐԴ. 32

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

«ՖԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է, որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրքն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 326

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ գործակալաց, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒՐԱՆ և ԸՆԿ ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վերի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1։

Ունենալու համար ճշմարիտ ջուր

VICHY

(Վիշի)

CELESTINS. — [illegible]

GRANDE GRILLE. — Լեարդ

HOPITAL. — Ստամոքս

NEVRALGIES ԳԼԽՑԱՒ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ ԴԱՂԱՐՈՒՄ, կանանց ՋՂԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, եւ ջղային բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժին առ նուազն մէկ ժամու մէջ

ՏՈՔԹ. ՔՐՕՆԻԷԻ ՀԱԿԱՋՂԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐՈՎ

Տուփը 3 ֆր. առաքման ծախս չիկայ։ Փարիզ Դեղ. Ռուպիքէ, 23, Մոնճ փողոց եւ ամէն լաւ դեղարաններու մէջ։ Կեդրոնատեղի Մէսիքի Ընկ. Կ. Պոլիս։

Les Seules purgeant sans Coliques

PILULES SAVONNEUSES BOISSY

LAXATIVES PURGATIVES RAFRAICHISSANTES

La Boite de 40 Pilules : 2 fr. franco.

Phie BOISSY, 2, Place, Vendôme, PARIS

ՊՈՒԱՍԻԻ ԱՃԱՌԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

միակ լուծողականներն առանց խիթի բուժում գլխացաւերու, ջղացաւերու, պնդութեան, աղեաց անուժութեան եւայլն...

Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, դեղագործ Քանցիւկի քով, Բերա, Մեծ-փողոց, 249 370

ՆՈՒՐՐԻ ԳԻՆԻ

VIN NOURRY

Եռօդով և Թանէնով յաջողութեամբ կը բուժէ մորիւ ձկան իւղին տեղը, մանաւանդ տղայոց. յանձնարարուած է բոլոր բժիշկներէն՝ տղոց և մեծ մարդոց համար որք

ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵՆԷ
ՓՏԱԽՏԷ
ԱՒՇԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷ

կամ կուրծքի հիւանդութիւններէ կը տառապին։ 449

Կը գտնուի ամէն դեղարաններ։
Պահանջել ճշմարիտ Գինի Նուրրի։

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթական երթեւեկութիւնք

Բշ. 15/27 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 16/28 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 17/29 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 17/29 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 18/30 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 19/1 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները, երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Մարտ 16 28, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող [illegible] Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ [illegible] 262

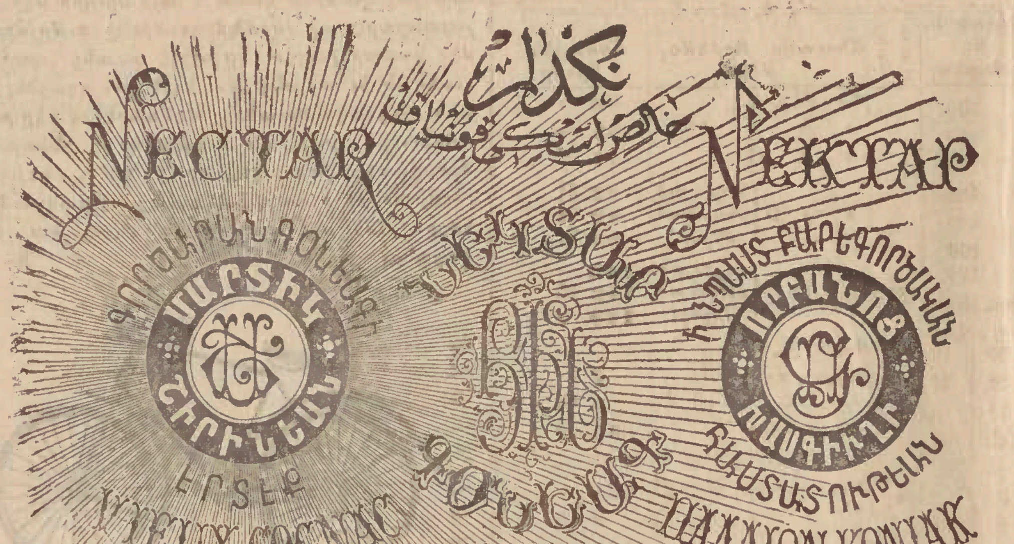

Ի ՆՊԱՍՏ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ

Մեր ՆԵԿՏԱՐ անուամբ գօնեագը, որ զուտ խաղողէ պատրաստուած ըլլալով իր տեսակին մէջ յոյժ պատուական ըմպելի մ'է, ապահովապէս կ'արհամարհէ մրցումներն այն օտար գօնեագներուն, որոնք վերջին ժամանակներս ողողեցին հրապարակը։ Այս ըմպելի ձեռնհաս մասնագէտներու ու բժիշկներու կողմէ քննուելով հաստատուած է թէ բնաւ որ եւ է օտար տարրեր չպարունակեր առողջութեան վնասող, ընդհակառակը կրնայ ի հարկին հիւանդներու ալ տրուիլ իբր կազդուրիչ ըմպելի։

Այս պատուական Գօնեագ իր բաղադրութեան մասին ամէն ապահովութիւն ընծայելէ զատ, կոչուած է նաեւ նպաստ դիւրագոյն միջոց մը հանդիսանալու մեր բարեսէր հասարակութեան ձեռքը, Բարեգործական Հաստատութեան մը՝ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ համար։ Ո՛վ որ գնէ շիշ մը սոյն գօնեագէն նպաստած պիտի ըլլայ մեր այս անտէրունջ որբերուն։ Այս իսկ ամենէն պարտաւորիչ շարժառիթն է, որով ամէն Հայ անհատ յիշեալ ըմպելիին պէտք ունեցած ատենը չդիմէ ուրիշ օտար գօնեագներու։ Այսչափ յանձնարարութիւն կը բաւէ համոզելու համար մեր բարեսէր հասարակութիւնը, որ ՆԵԿՏԱՐԻՆ գործածութեամբը թէ՛ անխառն ըմպելի մը ճաշակած պիտի ըլլայ եւ թէ անուղղակի կերպով պիտի նպաստէ մեր բարեգործական մէկ Հաստատութեան

Կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ Թիւ 10, 14, 16 եւ Ղալաթիա Պէօյուք Միլլէթ Խան Թիւ՝ 57, 58 Մարտիկ էֆ. Շիրինեանի վաճառատուններ։

ԵՒ ՈՒՐԻՇ ԱՄԷՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՐՃԱՐԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

[illegible]

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան համն իւղի բոլոր յատկութիւններն [illegible]

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

[illegible] ընդունուած է, տարօրինակ համ ու հոտ չունի, [illegible]

Կը վաճառուի բոլոր դեղագործներու և դեղարաններու քով։

Գործակալատուն ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԻԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ

[illegible] Լիվէրբուլ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Գոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սերվիա	7391	Մարաթոն	2408
Ուրանիա	7268	Աղյաս	2398
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2346
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Ֆրիթիա	4557	Թրինիտատ	1829
Ալլէրթօ	2143	Մարոգգօ	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գազալոնիա	1845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Չ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիփրիանտ խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 335

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրբուլ, Պորտոյ, Միջերկրական և Սեւ Ծովի միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէպայքը	3000	Օսայրիս	2250
Քեմանրուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Փալիօթիս	2500	Կիլէն	1300

Մորփոթի շոգենաւը, նաւապետ Պրաուն ամսոյս դէպի 18ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիդ Լիվըրբուլ 330

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի Դրամ	» 10,028,000
Տարեկան հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ և [illegible] և տուն մէջ գտնուած վաճառքներ [illegible] յոյժ չափաւոր սակագնով

[illegible] Ներկայացուցիչ Կ. Պոլս 894

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Գալաթ. Պանքէ—[illegible] խան 12, 13

TRIPLEX IN VINO SANITAS
VIANDE QUINA PHOSPHATE

ՎԻՏԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենալաւ կազդուրիչն [illegible] ներզ, Ներբը, կանայք, [illegible] և ամէն [illegible]

Բաղկացեալ [illegible]

ՎԻՏԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միացութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինման, եւն. ի մի բան, թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ու Հատուածական ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաչուր կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ. Վիքթօր Հիւկօ փողոց. 14—ԼԻՈՆ 334

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ԱԿԻՒՍԹ ԲԱՍԷՆԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թիւ 86. Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամէն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

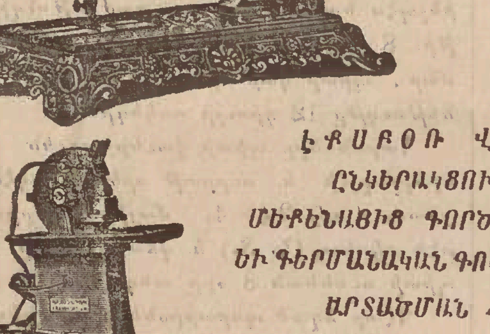

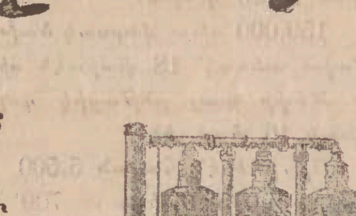

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌԲԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ,
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բէր Էմպէ Բազար եւ Մէհրէմէ փողոց, Թիճարէթ խան [նախկին կեդրոնատեղի Պէժիի]

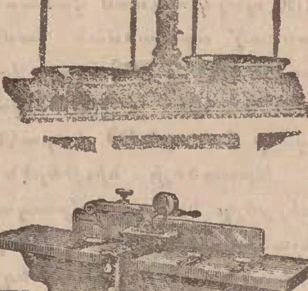

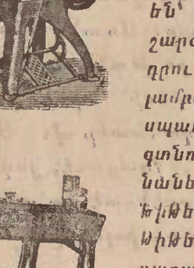

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու քարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յանձնարարին ուզէ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 կիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաթերիթեղ եւ թանձրաքարտէ թիթեղահատներ, ոսկեզօծութեան, դարբնութեան, կոպղարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհաններ, հերկագործական երեսաներ, շաղալ, գերմանական երկաթէ գնդակներ, ասֆալտ, խայծդանաւոր քնղոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճէմիշի կշռամանք, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

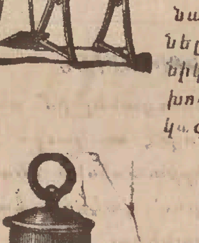

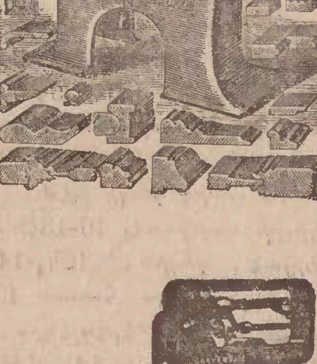

Մասնաճիւղք
ԱԹԷՆՔ, Սոֆոկլէս փողոց, 11 [նախկին Պոլիս Աթէնքի]
Կայարանք
ՍԼԱՆԻԿ, Թօփհանէ Ճաղ, ՊԻՐԷՈՍ, Բլիւ [illegible] փող.
Գործակալութիւնք
ՕՏԵՍԱ Կ. ՄԵՐՍԻՆ | ՊԷՅՐՈՒԹ | ԲԱՂՏԱՏ
ԻԶՄԻՐ | ՀԱԼԷՊ | ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ԽԱՅՖԱ
Կորֆու, Զանթէ, Բաղրաս, Քալամադա, Շիրա, Վոլօ, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ։ 360

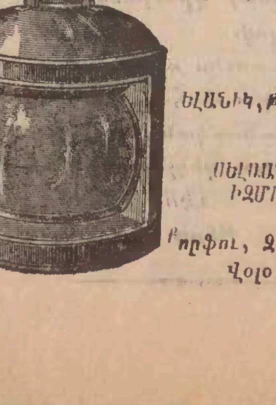

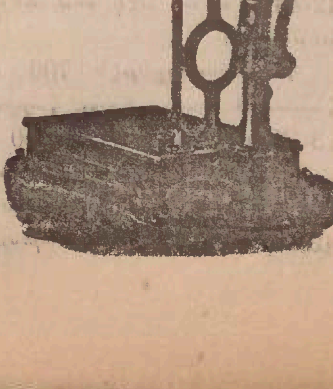

ՎԻՇԻՐ ԼՈՒՊԻՆԻ ՓՈՇԻՆ

Լուծում Ծնօրիի
Ճեմարիս
[illegible]
Փարիզ, 6, ավրեիւ Վիքթորիա
եւ դեղարանք

ՆՈՐ [illegible]

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի է Թեսեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարծին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամէն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամէն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոս, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաքօլօ, (փոփոխակի Քալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամէն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրայէն, Քալամադայէն (փոփոխակի Քաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոսէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամէն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոս հանդպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամէն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՈՍԻՒՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ եւ Պոլսոյ [illegible]

Սեւ-ծովու շոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն ապրիլ 29ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Առաջին շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մայիս 5ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղիով ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւուղիք, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՊՈՒԼ
Մումհանէ փ. Թ. 10 33

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ